

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:
se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

De preste săptămână.

Vineri, în 27 l. c. 'și-a început în B-pesta ședințele ancheta (comisia), convocată de ministrul de culte asupra noului proiect al învățământului poporal; prelații nostri asemenea sunt acolo.

Între Franca și scaunul Papal a izbucnit conflict, din pricina protestului Papei contra visitei lui Loubet în Italia; trimisul Franciei în Vatican a fost chemat acasă.

De vre-o săptămână încoace pe câmpul de război le-a mers rău Japonizilor. Ei 'și-au pierdut două mari vapoare și pe uscat s'au retras din unele poziții.

În Tibet continuă lupta între Tibetani și Englezi; au fost câteva ciocniri.

Gânduri de Rusale.

Sântem la Rusale, sârbătoarea primăverii cea mai frumoasă a țeranului, a domnului și a câmpiilor înflorite.

Hotarele-'s cu flori, trandafirii împodobesc grădinile, ear' din holde ce rid vesel se înalță în roată spre cer ciocârlii. Tufele dese dau adăpost micelor pasări, arborii sânt verzi, ear' mirosul dulce ne încarcă văzduhul, veselie domnește în natură.

O, sfântule duh, precum odată la Apostoli, luminându-le mințile, vino și ne umple inimile, întărește-ne evlavie și ne dă putere pentru zilele grele de lucru.

Mântuiește-ne Doamne de cei răi. Aprinde în inimile noastre dragostea sfântă de neam, ca să iubim pământul udat de sângele strămoșilor nostri și în care zac osămintele scumpe ale părinților, căci puțin mai licărește ici-colea focul dragostei în sinul familiilor. Părinții zic că-i sarcină creșterea băieților mai mulți, ear' pruncii de azi își ridică mâna blăstemată asupra părinților. În loc de »Doamne ajută!« s'aud înjurături și glasul de milă al bietului cerșitor se întâlnește cu urechi surde. Bisericele stau în multe părți goale în zile de sârbători, ear' în zile de lucru băjbăie lumea prin cărcime. Profeți mincinoși ne vin și vor să ne ducă pe

căi rătăcite, ear' noi perzându-ne cu mințenia, sâvârșim fapte necumpenite. Trăim în timpuri grele.

Ce bine ar fi, dacă ne-am trezi odată, că lada noastră, busunarul ori șura noastră e plină de bani!

Pogorîrea Duchului Sfânt.

Implinindu-se cincizeci de zile dela Înviere, apostolii și fecioara Maria erau adunați la un loc în Ierusalim. Atunci s'a făcut fără de veste sunet din cer, ca de o suflare ce vine repede și a umplut toată casa, unde sedeau. Și pe fiecare din ei s'au arătat limbi ca de foc și toți s'au umplut de Duhul sfânt. Ei începură a vorbi în alte limbi. Ear' mulțimea, care se adunase la sunetul acela, se mira auzind pe fiecare vorbind în limba sa. Apostolul Petru vorbind mulțimei de Isus Christos, înviat din morți, ca la trei sute de oameni crezură și se botezară

Dar' aceasta nu ni-s'a făcut și nu se va face nici-odată, din bun senin, căci roata lumii e săracă și schimbăcioasă. Ea nu stă, ci merge tot înainte, ear' fericirea, după care atâta ne muncim este un lucru pe care încă nimeni nu l'a aflat și apoi venitul zilnic al muncii trainice și drepte îl face mai bogat pe om, decât norocul la zile mari. Cu cât mai tare aleargă cineva după bogăție, cu atât mai târziu ajunge la ea. Numai atunci se sboare pasărea dacă are deja pene. Cui nu-i e rușine a umbla cu șurt, mai târziu nu va fi silit să-l îmbrace. Ei, și viața nu-i nici zi de sârbătoare, nici zi de jale, ci e zi de muncă! La muncă însă ne

trebuie putere, ear' aceasta numai în unire se câștigă. Prin unire pot ajunge mai iute oamenii la bine. Un om singur e prea slab spre a se ajuta; dar' fiind interesele comune, trebuie să fie comune și luptele, după-cum zice și poetul: »Unde-i unul, nu-i putere; unde-s doi puterea crește«.

Putere și ear' putere se aibă Românul; putere isvorită din pace, pacea lui Christos, »care covârșeste toată lumea«. »Fiți într'un cuget, fiți în pace și Dumnezeuul iubirii și al păcii va fi cu voi«.

Vino, sfântule spirit, și umple-ne inimile! Mântuiește-ne Doamne de tot răul și de cei răi și învrednicește-ne cu darul Tău părintesc, ca să cinstim legile, cari păzesc bunăstarea noastră trupească și sufletească. Dă-ne Doamne nădejde și curaj, ca pe calea păcii și a bunei înțelegeri să facem aceea-ce din veac bine 'ți-a plăcut Ție. Din slava strămoșească de-am căzut, ne înalță și de-am uitat unirea acum ne fă uniți:

»Ne luminează mintea
Să Te cunoaștem, Bunc,
Să știm, că ne ești Tată,
Să Te cântăm mai bine«.

Isidor Dopp.

Reforma învățământului poporal.

Am vestit în nrul trecut, că ministrul de culte și instrucție, Berzeviczy, a pregătit un proiect de lege, prin care voiește a schimba legile de până acum ale învățământului poporal. Proiectul va fi supus întâiu unei anchete (comisii), ca să-și deie părerea asupra lui. Aceasta comisie, la care au fost invitați și arhierii nostri, 'și-a început ședințele Vineri, în 27 l. c.

Fiind acest proiect vătămător școalelor noastre și tăind în autonomia bisericeii, Capii bisericilor noastre vor combate proiectul în comisie. Escelenția Sa metropolitul Mețianu a plecat spre acest scop la Bpesta Marți în 24 l. c. Tot asemenea a plecat și Escelenția Sa metropolitul Mihály și credem, că acolo se vor afla și ceilalți prelați ai nostri.

Nefiind cunoscute încă hotărârile comisiei (anchetei), dăm azi pe scurt cuprinsul proiectului, atrăgând asupra lui luarea aminte a preoților și învățătorilor nostri și a tuturor bărbatilor de școală. Proiectul stă din 5

capitole cum am spus în nrul trecut. Eată cuprinsul lor: **CAP. I.**

Cap. I. are 10 paragrafi și se ocupă cu obligativitatea învățământului.

Toți părinții sunt îndatorați a-și trimite copii la școala de toate zilele și la școala de repetiție. Cei cari rețin pe copii lor dela această îndatorire, se pedepsesc în bani până la 100 cor. ear, cu 30 cor. vor fi pedepsiți aceia, cari își rețin copii unele zile dela școală. Asemenea vor fi pedepsiți aceia (cu 20 cor.) cari turbură prelegerile la școală, cari se poartă necuviincios înaintea băiaților de școală sau vatemă autoritatea învățătorului.

Dacă copilul obligat a cerceta școala poporală nu și-a câștigat cunoștințele de lipsă în cei 6 ani de școală, e obligat a mai umbla un an la școala de toată zilele.

CAP. II.

Capitolul al II (§ ii 11—34). se ocupă cu cele două grupuri ale școalei poporale: școala de toate zilele, care ține 6 ani și școala de repetiție, care ține trei ani. Aici deja se vede, că ministrul se îngrijește mai pe sus de toate de învățarea limbii maghiare.

Eată dispozițiile mai însemnate din acest capitol:

În școalele susținute de stat toate obiectele de învățământ obligatoare se predau în limba maghiară. La religiune pe lângă limba maghiară, e permisă și limba bisericească, dacă o cere aceasta respectiva autoritate superioară bisericească. — Limba de predare în școalele primare, cari nu sunt susținute de stat, o statoresc cei-ce susțin școala. Dacă însă în vre o școală primară de acestea cel puțin 20%, din elevi sunt de limba maghiară, trebuie să se întrebuinteze la învățare și limba maghiară ca a doua limbă.

În școalele poporale cu limbă de predare nemaghiară, învățarea limbii maghiare trebuie să se facă în măsură, ca elevul nemaghiar să-și însușească limba maghiară în vorbire așa, încât să-și poată exprima gândurile în aceasta limbă, să știe ceti, a scrie și a calcula corect ungurește.

Planul de învățământ privitor la instrucția din limba maghiară îl face ministrul și școalele comunale și confesionale sunt datoare a urma acest plan.

În școalele de repetițiune se predau cunoștințe din economie sau industrie și alte ramuri de lipsă. Școala de repetiție o susțin tot aceia, cari susțin școala elementară, sau apoi comunele. (Va urma).

Congresul ligei culturale.

În ziua întâia și a doua de Rusalii se ține în București congresul sau adunarea generală anuală a »Ligei pentru unitatea culturală a Românilor« luând parte la ea delegații sau trimișii din partea tuturor secțiilor.

Românii în Turcia.

Cum știm Patriarhatul din Constantinopol, fiind grecesc, nu voiește să recunoască drepturi bisericești Românilor din Turcia. Acum guvernul turcesc a invitat pe Patriarh să recunoască drepturile bisericești ale Românilor, căci altcum biserica românească va fi recunoscută de-a dreptul de guvern, neatrănătoare de patriarhie. — Turcii sunt une-ori mai de omenie, ca alte neamuri!

Pentru agitație. Deputatul național slovac Veselovsky a fost acuzat pentru »agitație contra naționalității maghiare«. Tribunalul din Neutra l-a osândit la un an temniță de stat 100 cor. pedeapsă în bani și spesele de proces (1500 cor.) Impotriva osândei s'a făcut recurs la Curie.

Legi sancționate. Maiestatea Sa a sancționat sau întărit câteva legi votate în dietă, între cari legea despre regularea plății deregătorilor, cari în curând se vor și duce în îndeplinire.

Fiumaniți contra limbii maghiare. În ședința din urmă a reprezentanței orașului Fiume, membrul Dall' Asta a făcut o interpelație împotriva firmelor cu inscripții maghiare la bolți etc., cari se prea înmulțesc în oraș.

Primarul Dr. Vio a declarat cu părere de rău, că nu este nici o lege prin care ar putea împiedeca inscripțiile ungurești.

De aci se vede, că Fiumanii nu se prea încântă de răspândirea maghiarismului.

Vremea.

În Europa vremea a fost zilele aceste moale și mai mult uscată; ploi mai mari n'au fost decât în Balcani.

La noi a plouat mai cu seamă în părțile răsăritene (Ardeal și Bănat). Pe Alföld a fost puțină ploaie. În unele părți au fost venturi mari și furtune.

După măsurile făcute la stațiunile meteorogice, apa de ploaie a fost de 1—5 milimetri în Sibiu, Bod (l. Brașov), Hunedoara, Cristurul sēcuiesc, Oșorheiu, Cluj, Vêrșet, Timișoara și Dobrițin. Dela 5—10 mm. a căzut ploaie în Jimbolea și Seghedin. Dela 10—15 mm. în Orade. Dela 20—30 mm. în Arad.

Acum timpul e earăși senin, deși ar mai fi lipsă de ploaie.

Profețire: În zilele următoare vremea va fi mai mult uscată și caldă, ici colea cu nori.

A V I S.

Prin această facem cunoscut iubitorilor nostri cetitori, că în luna Iunie, redacția și administrația »Foii Poporului«, cum și tipografia noastră se va muta din localul de acum, în Strada Măcelarilor, Nr. 12, lângă postă (în casele dlui Dr. Filip).

DIN LUME.

Francia și Vaticanul.

Starea de încordare, care de 4 ani este între Francia și scaunul papal, a erupt acum în conflict. Anume papa Piu X a protestat împotriva vizitei oficiale a presidentului Loubet în Italia. Loubet n'a făcut vizită și Papei, fiindcă n'ar fi fost primit. Aceasta purcedere a statorit-o fostul papă Leo XIII. față de Capii catolici de stat și o ține și Piu X. Forma, cum s'a împărțit acest protest puterilor, Francia a aflat-o vătămătoare și a chemat acasă pe ambasadorul său din Vatican, Nissard, care a părăsit deja Roma. Astfel s'a rupt legătura între Francia și Vatican. Afacerea va veni în discuție în parlamentul francez.

Din Tibet.

Englezii în înaintarea lor spre Lassa, capitala Tibetului, dau într'una de împotrivire. Zilele aceste au avut loc earăși mai multe ciocniri între ei și Tibetani, fiind alungați acestia din urmă.

FOITA.

Mărința lui Pavel

sau

Pedepsirea lăcomiei.

Povestire

de

Ioil Vlaten.

(Urmare.)

IV.

Dela cele întâmplare mai sus au trecut peste satul Pădureni 15 ani.

În acești 15 ani nu s'a auzit nici o veste despre Pavelu Natului, toți îl credeau mort, fiind de atâta vreme dus în cătane.

În casa Petri Natului nu era tăcere și supărare cum era înainte de asta cu 15 ani. Casa lui era plină de bucurie și veselie. Și cum se nu fie când fecior frumos și voinic ca Vasilica Petri Natului nu se afla în șapte sate.

Pe lângă că era frumos și cuminte, mai era și cel mai bogat fecior din împrejurime. Ii mersese vestea și povestea prin toate satele de prin prejor. Multe fete frumoase îi mai trăgeau nădejdea, dar' el nu se uita nici la una, căsi de mult și-a fost pus ochii pe Florica lui Ioan Corbului, care era cea mai frumoasă și mai gingașă copilă în tot satul Pădureni.

Copila aflată a lui Ioan Corbului se făcuse fată mare, dar' ea nu știa nimic că a fost găsită în pădure și lui Ioan Corbului îi zicea »tată« și la soția lui »mamă« și îi iubea cu o iubire adevărată fiească.

Vasilica lui Petrea Natului încă era fecior mare și voinic. La îndemnul părinților săi, dar' mai mult ascultând de îndemnul inimei sale prinse la dragoste cu Florica, lui Ioan Corbului, care încă nu se ferea de dînsul, știindu-l fecior de omenie și din părinți vestiți și bogați.

Florica lui Ioan nu putea veni așa des în sat din pădure, căci îi părea prea departe. Venea la joc la 2—3 Dumineci câte-odată și

atunci vorbea cu Vasilica Petri Natului. Dar' fiind rușinoasă și neumblată printre oameni totdeauna se sfia a vorbi cu Vasilica.

Dar' încetul cu încetul s'a dedat și ea printre feciori și fete. Era o copilă blândă de fire, arare ori rîdea, numai zimbea dureros, dar' pentru aceasta era mai frumoasă și mai fermecătoare, ca ori-care fată de prin împrejurimi.

De când a dat în dragoste cu Vasilica totdeauna o petrecea Vasilica seara mai până acasă, vorbindu-i câte și mai câte glume, căci Vasilica era fecior foarte vesel și glumeț. Cu el se fi tot umblat pe drum, căci nute-ai fi urît, atâtea știa să povestească.

Cum am mai zis, îndată ce eșiai din satul Pădureni era o pădure mare. Pe lângă marginea pădurei conducea o cărare până în poiana ce era în vârful dealului și unde locuia Ioan Corbului. Cum mergeai pe cărare în sus, treceai prin o pădure, apoi din sus de aceasta la marginea dreaptă a cărării se estindea o prăpastie mare și adâncă. Păreții prăpastiei erau stâncoși și drepti ca pârțile

Să zice, că oarmuirea engleză va declara război Tibetanilor, trimițând în Tibet o oaste de 10 mii.

Știri mărunte.

Foaia Echo de Paris e informată, că în curând se va face o alianță între trei împărați: a Rusiei, Germaniei și al nostru.

Neînțelegerea dintre Peru și Brasilia se crede că se va aplană pe cale pacifică, încunjurându-se războiul.

Din Constantinopol se anunță, că în Macedonia carăși s'au ivit bande de răsculați; ciocniri cu trupele se întâmplă zilnic

Din Africa-de-mează-zi.

— Un Român de-ai noștri în Capetown. —

Până unde nu ajung Românii noștri!

Săptămâna trecută ne-a sosit o scrisoare cu marcă de poștă engleză, dar' nu din Anglia, nici din America, însă tot așa de departe, din — Africa-de-mează-zi. Ne-a scris o compatriotul nostru Ioan Muntean, de loc din Daneș (comit. Târnavei-mari), aflător acum în orașul Capetown.

De-odată cu scrisoarea el ne trimite două poezii și drept suvenir din Africa, o drăgălașă frunză de palmier, despre care scrie următoarele:

Aci vă trimit și un mic suvenir din Africa. Aceasta frunză o numesc Englezii »Silver Bleat (frunză de argint), am cules-o de pe muntele Toebel Berg, care e aci în apropierea acestui oraș, Capetown. Micul suvenir fie al aceluia, care-l va lua întâiu în mână.

Ioan Muntean a emigrat cu un an înainte în America, dar' oprindu-se lucrul în mai multe fabrici și dînsul auzind, că în Africa-de-sud se capătă lucru, a mers acolo.

Așa scrie el în una din poeziile trimise, cu titlul: »Versul înstrăinării mele» și care începe astfel:

Doamne mult sînt depărtat
De țeară și de al meu sat...

apoi spune, că în America la început toate au mers bine, dar' gătându-se lucrul și necăpătînd altul:

Intr'o zi veste aud
Despre Africa-de-sud
Că acolo ar fi bine
Căstig bun pentru ori-cine,
M'am pregătit și-am plecat

până la un loc, de nu era chip și puțință a se pogori nimenea pe ei. Dela un loc, mai înspre fundul prăpastiei era crescute tot felul de plante acățătoare și mărăcinoase, de a căror întindere nu se vedea fundul prăpastiei și așa nu se știa cât e de adîncă. Cărare se ducea înspre Ioan Corbului era tocmai pe lângă prăpastie, așa că numai cu mare grijă putea merge omul pe acolo ca să nu cază în ea; apoi cine cădea acolo nu mai era speranță să easă viu afară. Numai la o margine a prăpastiei se afla un loc pieziș, pe unde putea intra omul și ieși dintr'însa

Pe lângă prăpastia aceasta îngrozitoare petrecea Vasila pe Florica totdeauna, când venea în sat și mergea către casă. De multe ori stătuse ei în loc, când erau lângă prăpastie și se uitase în ea. De câte-ori se uitau în ea, totdeauna o cuprindea pe Florica o spaimă și înfricoșare nespūsă.

(Va urma).

Singurel din al meu sat.
În seara cea de plecare
Români în mulțime mare,
'Mi au venit spre însoțire
Pentru a noastră despărțire...

După-ce 'și-au luat rămas bun

Trenul pleacă și grăbește
Și-n a treia zi sosește
Lângă-o apă mare, lată
Unde drumul lui se gată,
Aici sta în așteptare
Un vapor grozav de mare,
Aștepta la călători
Spre Africa trecători,
Intr'o zi și o noapte 'ntreagă
Călători din lumea largă,
Vedeam doi cu doi venind
Intrînd în vapor pe rînd,
A doua zi dimineată
Zi frumoasă fără ceață,
Plecă vaporul plutind
Spre Africa 'naintînd.
Eu priveam cu groaza mare
Valurile de pe mare,
Și rugam pe D zeu
Să-mi dea ajutorul seu
Dumnezeu s'a îndurat
Și ruga 'mi-a ascultat,
Drumul 'mi-l-a rînduit
În pace și liniștit,
Și în pace am ajuns
Unde gândul 'mi-am fost pus,
Tocma-n Africa-de-sud
— O! nu o'as fi cunoscut! —
Și-acum vă salut de aici
Pe toți bunii mei amici,
Pe cari mai mult de un an
Nu v'am văzut eu — Muntean.

A doua poezie a lui Muntean e tînguirea emigratului, care se năcăjește în străinătate, departe de familia sa. Poezia se sfîrșește astfel:

Indurate o! Doamne și-ți varsă mila ta,
Mai ușurează-mi cătva, din viața asta grea.

Mulțumim lui Ioan Muntean de suvenirul trimis și-i dorim tărie și căstig bun, ca în curînd să se poată întoarce acasă, în mîndrul Ardeal, la ai săi.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

Soarta războiului e schimbăcioasă. Până acum știrile ce au venit din depărtatul răzăr vesteau învingeri de ale Japonezilor, atât pe mare, cât și pe uscat. De cîteva zile însă norocul a părăsit pe Japonezi.

Nenorocirea s'a început cu nimicirea marelui vapor »Hatșuse» și a încrucișătorului »Joshino». Vaporul »Hatșuse» a fost aruncat în aer de o mină rusească, »Joshino» s'a cufundat, ciocnindu-se cu un alt vapor, fiind o mare negură. Cu cufundarea acestor două vapoare au perit la 900 de Japonezi, ofițeri și marinari.

Nimicirea acestor două vapoare este o mare pierdere pentru marina japoneză.

Alte știri vestesc, că pe uscat Japonezii s'au retras din unele poziții ocupate. Au părăsit între altele și Niucivangul, care a fost earăș ocupat de Ruși. Causa retragerii Japonezilor nu se știe încă hotărît. Rușii vestesc, că Japonezii au fost respinși în luptă, ear' raportorii foilor engleze telegrafează, că Japonezii s'au retras de voie bună, după un plan bine chibzuit. Fapt e, că lupte mai mari n'au fost, decât ciocniri mai mici.

Să mai telegrafează apoi, că eșirea în mare la Port-Arthur a fost deschisă, isbutind Rușii a delătura pedecile.

Eată unele știri:

Londra, 25 Maiu c.

Japonezii au început din nou să bombardeze Port-Artur.

Londra, 25 Maiu c.

Optzeci de mii de japonezi se află concentrați la Foenghuanceng.

Berlin, 26 Maiu c.

Cartierul geueal al lui Kuropatkin este în Mukden. Oastea rusească se adună la Liaojang. Japonezii au încetat de-a înainta.

Din România.

Mulțumita Regelui.

După-ce familia regală s'a întors la București din escursiunea de pe Dunăre, în care escursiune a fost întîmpinată pretutindenea cu multă dragoste, Maj. Sa Regele Carol a adresat prim-ministrului Sturdza o scrisoare, în care arătînd viile simpatii, cu cari au fost primiți pretutindenea, între altele zice:

»Împlinesc o datorie scumpă sufletului Meu, rugîndu-vă a arăta tuturor viile Noastre mulțumiri pentru strălucita primire făcută Mie, Reginei și Membrilor familiei Mele în toate orașele, satele și cătunele străbătute, ale căror ovațiuni nesfîrșite Ne-au însoțit din munții Mehedinților până la Marea-Neagră.

Amintirea aceasta va rămînea nestearsă în inimile tinere ale urmașilor Mei, chiești a conduce odată destinele scumpei noastre Românii, ear' Eu pot fi mîndru de un popor, care Mă încunjură cu atîta dragoste și-Mi dă dovezi de atîta credință, la care răspund cu aceeași căldură de inimă, prin urările cele mai fierbinți, pentru-ca Dumnezeu să nu înceteze a revêrsa asupra lui binecuvîntările Sale».

O nouă operă a Carmin

Sylvei.

M. Sa Regina României mișcată de primirea caldă, entusiastă și spontană, ce s'a făcut familiei Regale cu ocazia escursiunei pe Dunăre, a început pe vapor scrierea unei opere, care probabil va apărea în curînd. Opera va fi intitulată: »Călătoria pe Dunăre a ficei Rinului».

In amintirea lui Stefan cel-Mare.

Sêrbarea întru amintirea lui Stefan cel Mare va fi foarte impunătoare.

Comitetul din Iași, care aranjază sêrbarea, a hotărît să repesente în mod viu timpul marelui voevod. Spre acest scop se va aranja o mare procesiune la statua din Iași a lui Stefan, care va reprezenta tipuri de oameni din aceea vreme. Anume procesia va merge astfel:

4 arcași, 6 bucinăși, 6 trîmbițași, 6 surlari, 8 doboșari, 85 soldați, țărani cu coase, lănci, ghioage nestruijite, și arce; 20 copii de casă în ciobote roșii cu mașini, 10 aprozi ai timpului. Apoi marea boerime: logofătul, parcalabii de Hotin, Neamț, Novograd, Chilia și Cetatea-albă; Hatmanul, Spatarul, Visternicul, Postelnicul, Paharnicul, stolnicul și Comisul, toți călări. Apoi curteni, hotnogi, căpitani, stegari și gloata cum și armata în dobîndă, cu traiste în bêt și gata de plecat la războiul pe pradă. În sfîrșit plăeșii.

O sêrbare frumoasă se va face și la mormîntul lui Stefan, la Putna (Bucovina), aranjată de studenții universitari. La aceasta voiesc să ia parte și tinerii noștri universitari, dar' rectorul universității din B-pesta 'i-a oprit, amenințîndu-i cu eliminare.

10 Maiu.

Ziua de 10 Maiu v. c. aniversarea încoronării principelui Carol de rege, s'a sârbat și zilele aceste cu pompa cuvenită. În biserici s'au făcut slujbe d-zeești. În București a luat parte la slujbă întreaga curte, după care trupele au defilat înaintea M. Sale la statua lui Mihaiu-Viteazul. Musicele militare au cântat în piețele publice.

Pentru industria lăptăriei.

Administrațiunea casei școalelor a dispus să trimită anul acesta doi învățători la Oigny (Francia), spre a învăța acolo industria lăptăriei și a fabricării brânzeturilor.

În anul trecut această administrație a trimis doi învățători în Praga, spre a învăța industria fabricării șuncii și a preparării cârnii. Acestia au profitat mult de cele-ce au învățat, și în curând vor fi întrebuițați după un plan al administrațiunei casei școalelor, pentru a răspândi între țărani cunoștința, cum trebuie să se crească vitele și să se păstreze carnea.

Știri mărunte.

Întinderea plataniunilor cu vii în România a fost în anul 1903 de 183.008 hectare.

*

În noaptea de 22 l. c. un mare foc a izbucnit în București în strada Christigiu. Era vânt mare. Au ars 40. de case.

.

În comuna Pilipăuț, din districtul Dorohoiu fiica locuitorului George I. Andrei a găsit într-o ulciică în pământ 342 de bani vechi.

Slujbă fără cantor și clopotar.

De lângă Sighișoara, Maiu c.

Void a cerceta odată biserica gr.-or. română din Șarpotoc (tractul Sighișoara), m'am hotărât ca să merg tocmai în ziua de Sfântul George. 'Mi am ales aceasta zi, știind că biserica de acolo are hramul Stului George și 'mi-am cugetat, ca cu acest prilej voi vedea multe lucruri bisericesti frumoase. Să va face serviciul conform tipicului la hramul bisericelor, să va face sfințirea apei, și încunjurarea bisericiei de 3-ori cu prapori și cântarea troparului »Ca un Mântuitor al celor robiți« etc.

Dar' ce se ved? Când ajung la biserică, trase a doua-oară, în biserică nu erau decât 3 femei și vre-o 4 copii și preotul în strana cantorului, cântând »Robii, robii pe Domnul«. În biserică nu era nici un cantor, nici un cântăreț, nici un epitrop, nici clopotar, ci cum am zis, trei femei și câțiva copii. Cu acestia să ajuta preotul la trasul clopotelor, la cădelniță etc. Biserica era nemăturată în ziua hramului bisericiei. Când am intrat m'am retras într'un unghiu, într'o strană și de aici am urmărit toate până la urmă.

Când s'a tras de liturgie, mai vin încă 3 bărbați, și acestia au fost până la »Tatăl nostru«. Utrenia a făcut-o întreagă preotul, singur, dar' acuma la hvalite ce e de făcut, căci preotul trebuia să sevirșească agnețul. Din întâmplare preotul a instruit copiii (tineretul) a cânta unele glasuri din cele 8, în două voci, și așa a pus pe copii a cânta singuri unele cântări, cum e d. e. »Impăratul cerurilor«, »Lângă fântâna oii« etc. până-când preotul a sevirșit agnețul Copiii s'au adunase până la 20. Liturgia o cântară ei singuri dela »binecuvântează« până la »fie numele Domnului«. Cu atâta a fost noroc.

Causa acestor lucruri e următoarea: Sâmbătă seara, după-cum 'mi-a spus preotul, au amintit epitropii și cantorul, că voesc a merge în târg la Saschiz. Preotul le-a zis, că toți nu pot merge, căci mâne e sârbătoare, Sf. George, și e tocmai hramul bisericiei, cum să părăsească cu toții biserica? Acestora însă puțin le a păsat de această zi prea însemnată, căci toți s'au dus în târg, până și cântăreții. Și așa a rămas preotul să sevirșească cu copii sfânta Liturgie, fără epitropi, fără cantor și fără nici un cântăreț. Epitropii acestei bisericiei sânt Vasile Cristea și Irimie Nicoară. Cantor este Zosim German. Poporenii cercetează altcum biserica din Șarpotoc, cu deosebire femeile, căci — după-cum 'mi-s'a spus — tinda bisericiei în toată Dumineca și sârbătoarea e plină de femei.

Eu mă mir cum de acesti slujbași bisericești fac astfel de lucruri, cari nu sânt potrivite pentru persoane bisericesti, adevă să părăsească cu toții biserica tocmai în ziua hramului bisericiei lor, și să meargă în târg, care cu afaceri de mai mare lipsă, care numai ca să fie în târg!

În anul acesta a emis Escelenția Sa metropolitul nostru Metianu un circular, în care oprește strict în Dumineci și sârbători mergerea preoților și a slujbașilor bisericesti, la târguri și a părăsi biserica, sub pedeapsă aspră. Deci ca pe viitor slujbași bisericesti din Șarpotoc să nu mai urmeze astfel, 'mi-a spus preotul, că va face arătare contra lor, de oare-ce au călcat jurământul ce 'l au pus, că cu toată sfințenia vor purta grije a nu vătămă chemarea slujbei lor, și vor cerceta biserica regulat, ca să dea exemple bune.

De acestea s'au mai întâmplat aici în Șarpotoc, după cum îmi spune preotul, că de multe-ori au părăsit biserica acestia și au mers pe la târguri și pe la alte afaceri în Dumineci și sârbători, deși preotul 'i-a admoniat în mai multe rânduri, ba și în fața comitetului au fost aduși. Dumniilor ar trebui să ție mai mult la cinstea lor de bisericani.

„Observatorul“.

Din Rusciori.

— Maiu c.

De oare-ce înaintările pe teren cultural-național sânt vrednice de apreciat și atunci când ele se observă în cercuri cât de mici restrinse, pentru-că precum un pom numai atunci se poate clasifica de desevirșit roditor, când toate rădăcinile-și sânt lucrătoare, tot așa și despre un popor numai atunci se poate zice că înaintază, când toate părțilele lui se nisuesc spre înaintare. Cu bucurie trebuie să constatez, că micul popor român din comuna Rusciori, (lângă Sibiiu) cu toate că constă abia din vre-o 40 familii, își împlinește laudabil datorința de înaintare.

Aceasta se vede și de acolo că abia au trecut doi ani de când a terminat cu clădirea frumosului edificiu de școală și instituirea definitivă a învățătorului și deja și începe a se ocupa cu ideea clădirii unei bisericiei nouă, în locul celei necorespunzătoare de azi.

Cu așa harnici conducători, cum acest mic popor de prezent are, e de sperat că la timpul seu își va ajunge scopul dorit.

De razele binefăcătoare ale școalei au început deja a se încălzi și să bucură poporul, căci în seara zilei de

Paști a. c., a avut fericirea a se delecta la o serată școlară ce harnicul și tinărul învățător Alexandru Bârsan, a aranjat-o cu copii de școală, cu un program alcătuit din 9 puncte.

Dacă considerăm, că aceasta a fost prima producțiune de acest fel în această comună, apoi cu drept cuvânt pot declara, că ea a reușit peste așteptare.

La finea producțiunii a rostit al notar comunal Nicolau Sas o vorbire acomodată și plină de învățături, prin care arată, cât de bune sânt foloasele ce trag oamenii, cari învață carte, și că hrană sufletească numai prin învățare de carte se poate câștiga, apoi mulțumește învățătorului și copiilor aranjatori, îndemnându-și a înainta pe calea apucată, ear' la finea vorbirii stimabilă d nă notărășita Iosefina Sas conchiamă copii și copilele cari au predat piesele mai grele, și li dăruiește cu bani și pe fetețe cu cârpe de cap.

Public străin a fost puțin, dar' cu atât mai mult din loc Români și Sași. Din taxa de intrare sa încasat 26 cor. 70 bani, din care subtrăgându-se spesele de 16 cor. 14 bani, a rămas venit curat 10 cor. 56 bani, din care se vor procura recușite școlare.

Doresc, ca un astfel de început bun spre înaintare să afe imitatori în toate comunele noastre.

Savantus.

Esamene.**In Cocul-de-Câmpie.**

Vineri în 13 Maiu a. c. s'a ținut examenul la școala confesională gr.-catolică din Coc, a cărui rezultat a fost, că întreagă comisiunea examinatoare împreună cu poporul asistent au fost uimiți de răspunsurile mititelor. După prânz a urmat producțiunea școlarălor cu următorul program: »Venii să ne închinăm« cor în două voci; »Tatăl nostru«; »Copilul bun«, decl. de V. Florea, cl. I.; »Virtus Romana« cor în 2 voci; »Fetița și floarea« decl. S. Mihășan; »Păsărică trecătoare« cor în 2 voci; »Să înțeleg bine«, decl. V. Buturcă; »Rușinea închipuită«, dialog, M. Furdui și M. Sandru; »La arme« cor în 2 voci; »Năsturel Globurescu«, trialog, V. Ulțiu, I. Dnyut și V. Furdui; »Șeaua Țiganului«, decl. V. Ulțiu; »In temeiul codrului« cor în 2 voci; »10 porunci țigănești«, decl. V. Furdui; »Pui«, »Sus opincă« cor. Toare punctele le-au executat băeții, în frunte cu harnicul lor învățător, peste așteptare bine. S'a adunat din bunăvoința oamenilor, la cari le stă la inimă creșterea băeților, 5 coroane, cari s'au împărțit ca premii. Binevoitorilor le exprimăm și pe această cale mulțumită; băeților, cari ne-au încântat atât cu examenul, cât și cu producțiunea, minte sănătoasă, ear' învățătorului, care s'a obosit, sănătate, ca să-și mai poată instrua și în alți ani.

Nicolae Furdui,
proprietar.

Convocare.

Domnii membri români ai adunării municipale a comitatului Sibiiului sânt rugați a se presenta la o consfătuire pe Marți, în 31 Maiu a. c. la 10 ore a. m. în localul casinei române din Sibiiu, — participare cât de numeroasă este dorită.

Sibiiu, 26 Maiu 1904.

Dr. Lătu de Lemény.

PARTEA ECONOMICĂ.

Avânt îmbucurător pentru creșterea vitelor și a porcilor.

Mai înainte de asta numai cu 10—15 ani, abia puteai afla un număr restrins de economi, cari știau, că viitorul și fundamentul economic al țării, nu trebuie căutat singur numai în cultura bucatelor, ci într-o creștere înfloritoare a vitelor. Astăzi însă s'au schimbat mult împrejurările de odinioară și aceasta o ved și simt cei mai mulți și din micii nostri economi, că viitorul și fundamentul unei economii, ca și al unei țări, îl formează creșterea înfloritoare a vitelor, cu ajutorul căreia apoi se poate da un avânt îmbucurător și cultivei bucatelor.

În privința aceasta n'avem decât să esaminăm numerii, cari ne arată exportul sau vânzarea vitelor în trecut, cu al celor de acum. Numerii acestia vorbesc atât de înțelepțește, încât nu mai au lipsă de nici o înfrumusețare. Astfel vânzarea vitelor din Ungaria, a fost la anul 1892 de 146.664 de capete în preț de 61 milioane de coroane, ear' după 11 ani, adică la anul 1903 vânzarea sau exportul acelor s'a urcat la 389.381 de capete în preț de 146 milioane.

În decursul acestor 11 ani, în nici un an nu s'a arătat vre-o scădere cu privire la vânzarea vitelor și a prețului încasat după acelea, ci în continu s'a dovedit o creștere treptată și sigură. Aceasta ne dovedește, că interesul pentru creșterea vitelor și a porcilor străbate din an în an în pături tot mai largi și în poporul de rînd.

Este mai presus de ori-ce îndoaieală, că astăzi mai peste tot locul, economii ținesc cătră unul și același scop: îmbunătățirea soiului de vite, care apoi la vânzare are mai mulți cumpărători, ca soiul de rînd. Aceasta o știu acum economii singuratici, ca și neguțătorii de vite, cari trebuie să mulțumească cu marfa lor și pe cumpărătorii din străinătate.

Pentru neguțătorii de vite soiul și calitatea sau bunătatea acelor sunt de o însemnătate și mai mare, cu deosebire în străinătate, unde vitele noastre trebuie să țină concurență cu vitele străine de prin alte țări, unde economii mai de mult au întors o deosebită grijă asupra creșterii soiurilor alese.

Până acum tot s'a mai căutat și soiul nostru alb de vite în străinătate în lipsa soiurilor alese. Pe viitor însă se vor căuta și plăți, se înțelege pentru conșum, mai bine soiurile apusene de vite, adică soiul pinzgau, care după-cum se știe dă carne mai multă și mai bună ca cele albe.

Esportul sau vânzarea vitelor noastre de prăsilă în străinătate, până bine de curînd de asemenea nu a prea jucat rol însemnat. Astfel la anul 1898 vânzarea acelor abia ajunge la numărul de câteva sute. La anul 1903 și esportul acelor s'a urcat la 17.577 de capete.

Avântul esportului de vite, trebuie să ne îndemne la aceea, ca piețele odată câștigate în străinătate să nu le mai pierdem, ci să ne nisuiim din an în an a produce un material tot mai bun pentru vânzare. De aceea cea dintâi recerință a unui bun econom este aceea, ca să silească nu numai de-a-și îmbunătăți soiul vitelor sale, ci de-a mai și sporî numărul acelor.

Esportul vițelilor în străinătate să nu ne prea îmbucure, de oare-ce prin acela se micșorează într'un mod vădit materia de prăsilă și de lucru chiar aici acasă la noi.

Mai bine este, ca să vindem vite deplin crescute, fie acelea de rudă, fie ele grase, de oare-ce pe astfel de vite totdeauna putem căpeta prețul dorit.

Un avânt îmbucurător economiei vitelor, pe lângă vitele alese mămâne, îl mai pot da și cele tătâne, cu cari s'au făcut în timpul din urmă încercări mai peste tot locul. În privința aceasta chiar și statul a venit în ajutorul economilor de vite, cumpărând la anul 1893 din Helveția și Germania de mează-zi, în urma unei lipse arzătoare de nutreț, vite de prăsilă tătâne în preț de un milion coroane, pe cari apoi

le-au împărțit comunelor pe lângă plă-tirea prețului în rate avantajoase.

Încercările de tot felul făcute până acum, au dovedit, că creșterea soiului de vite pinzgau, dă rezultate mai bune și mai sigure, ca soiul nostru cel alb. De o parte, pentru că acelea cresc mai iute și se îngrășă mai ușor, de altă parte pentru-că vacile dau lapte foarte mult, din care apoi pe lângă împăcarea trebuințelor casnice, mai poate da și un alt venit lateral, cu deosebire acolo, unde acela se poate vinde în stare proaspătă și unde se mai caută și plătesc bine și produsele aceluia: untul și brânza.

O singură scădere se poate scrie soiului pinzgau de vite și anume: ca vite de lucru boii pinzgau sunt ceva mai greoi și astfel se înădușesc mai curînd pe timpul căldurilor mari, ca cei albi. Dar' aceasta scădere se poate delătura ușor, cu deosebire în economiile cele mici, unde nu este atîta de lucru, luându-se adică pe timpul acela când fierbințeala nu este tocmai așa mare.

Dar' interesul particularilor, ca și al statului nu a crescut, nu față de creșterea soiului apusean de vite, ci chiar și față de al nostru. Astfel pe când statul la anul 1899 a împărțit numai 588 de capete tauri albi, pe atunci în anul 1900 a împărțit 1036, în anul 1901 1185 capete, ear' în anul 1903 1268 de capete.

Treptat cu interesul pentru creșterea vitelor, a crescut și acela pentru creșterea rîmătorilor. Cine s'a interesat mai de aproape cât de puțin de prețul, cu care s'a vîndut porcii în timpul din urmă, atît cei grași, cât și cei de rudă, s'a putut convinge, ce comoră zace astăzi ascunsă și în creșterea acestor animale de casă.

Sînt mulți dintre micii nostri economi, cari în decursul unui singur an, numai dela câte o scroafă vînd purceii în preț de zeci, ba poate chiar de sute de coroane. Și cum nu, când un purcel abea de câte 2—3 luni se poate vinde cu prețul de 15—20 cor.

Ca să se poată vedea cât s'a interesat statul, adică ministrul de agri-

VESELIA.

— Foița glumeată a »Foi Poporului«. —

Nansen și marinarul.

Despre modul cum știa Nansen, cunoscutul explorator al regiunilor de Nord, să se aleagă oamenii, cari aveau să-l însoțească în călătoriile sale primejdioase, se povestește în patria lui următoarea întâmplare hazlie:

Pe când făcea pregătiri pentru marea expediție polară de Nord, natural, că mulți se îmbiau să-l însoțească. Primiți însă nu nu puteau fi decât de cei deplin sănătoși, robuști și mai pe sus de toate neînfricați și cu nervii tari.

Astfel i-se prezentă printre alții și un marinar norvegian, țapăn, robust și îndesat. Lui Nansen îi convenea esteriorul. Voia acum să-i cerce curajul.

»Pune-ți pălăria în cap și stai pe loc!« îi demândă. Ia apoi un revolver și-i trage un glonț prin pălărie. Flăcăul stă nemișcat

ca o statuă. »Bine!« zise Nansen. »Întinde-ți acum mîna dreaptă!«, — îi porunci de nou, și prin mîneca caputului șueră al doilea glonț. Voinicul stă neclintit, ca împetrit. »Prea bine!« îl lăuda Nansen; »ești angajat și ții aici despăgubirea pentru pălărie și caput!«.

»D'apoi pentru nădragi?« borborisi feciorul.

»Ce? La nădragi doar' nu le-am făcut nimic!« — întimpină Nansen cu mirare.

»D-ta nu, eu însă da!« — răspunse omul nostru îndrăzneț și neînfricat.

Gurariului. Com. de Ioachim Muntean.

Țiganul la spânzurat.

A făcut un păcat mare
Țiganul, că-l judecară
Tocmai într-o primăvară,
La spânzurat, ș'acum ceasul
Îi l-au pus pe când l'or duce
Și după o datină veche
Dau-i tot felul să mînce.
Ear' odată fu n'trebat
Poate ceva mai poștește?

Că pofta 'i-s'a n'plin.

»Bine — țiganul grăește,
Dacă-mi dați dar' ce voesc,
Nu voi să cer lucru mare,
Mumai ca să mergeți voi.
Pentru min' la spânzurare!«.

Feneșul-săsăsc.

Chitmu.

Poesii populare.

Din Iclânzel.

Culese de Maria Văidean, jună coristă.

Foaie verde nălbă mare
Spus'am dorului cu jale.
Du-te dor în altă cale
Lasă 'mi inimioara 'n pace
Dureri grele nu-mi mai face,
Du-te dor, du-te 'n pustie
Nime să nu te mai știe,
Că destul mai chinuit
De trei ani neconținut,
Du-te dor, mie dă-mi pace
Pretinia ta nu-mi place,
Du te prin ierburi și fîn
Până la bădița 'n sin.

cultură și față de creșterea porcilor, vom mai reproduce, ca de încheiere încă și următoarele date statistice cu privire la acest obiect.

În anul 1899 s'a împărțit comunelor pe lângă plătirea în rate și cu anumite favoruri, adică iertarea unor anumite procente din capital 1148 de veri, în anul 1900 s'au împărțit 1554 de veri, în anul 1901, 1497 de veri, în anul 1902 1749 veri, ear' în anul 1903, s'au împărțit 1932 de veri.

Astăzi atât comunele, cât și economii singuratici mari și mici, nu se mai prea adresează tot numai la stat, pentru procurarea vitelor tătâne de prăsilă, ci și le mai caută și aleg și ei înșiși, de oare-ce s'au convins cei mai mulți, că și cu privire la creșterea vitelor conține mult adevăr proverbul bine cunoscut: »Ce sameni, aceea ră sare«.

Așa stând iucrul este prea firesc, ca să îndemnăm și noi pe economii nostri la ținerea și creșterea unui soiul cât mai bun și mai ales de vite și porci, de oare-ce astăzi este pe deplin constatat, că cu vitele și porcii mai curând poți da înainte, ca cu cultura bucatelor.

Ioan Georgescu.

Creșterea porcilor.

(Urmare și fine).

Purceii, cari cum vin pe lume, se trag cătră foalele mamei lor, unde-și caută câte-o țită ca să sugă. Cei fătați mai întâiu, apucă de regulă țitele cele mai dinapoi, ear' cei fătați mai pe urmă, trebuie să rămână la cele dinainte. E de însemnat, că fiecare purcel tot la țita aceea sugă, pe care adică 'și-a ales-o cu prilejul fătutului. În țitele cele dinapoi circulează de regulă mai mult lapte, ca în cele dinainte. De aceea și purceii, cari sug la aceea se fac mai mari și mai frumoși. La început, îndată după fătut, purceii pot fi strămutați astfel, ca cei mai slăbuți să sugă dinapoi, ear' cei mai tarișori dinainte. Uneori purceii fătați au dinții dinainte foarte lungi, de mușcă scroafele când sug. Într'un asemenea cas, aceia trebuie retezați cu foarfecile.

Dacă s'ar întâmpla, ca scroafa să nu poată fâta sau chiar ca să piară în decursul fătutului, atunci ne cugetăm mai mult la mântuirea purceilor.

Scroafele mai grase se pot și junghia în asemenea casuri, ear' purceii deveniți fără mame se pot crește cu lapte de vacă amestecat cu puțină apă și mai târziu și cu alt nutrimânt. E de însemnat, că între toate animalele de casă, scroafele au laptele cel mai gras.

În decurs cam de două săptămâni după fătut, purceii se nutresc numai cu laptele ce-l sug dela scroafe. De aci încolo se mai pot nutri și cu alt nutrimânt mai tare. Cel mai bun nutrimânt pentru purceii mici este orzul. Acesta parte, pentru-că conține mult albuș, parte pentru-că are coaja mai moale, îl mănâncă purceii foarte bucuroși. După orz urmează secara, care încă este foarte priincioasă pentru nutrirea și creșterea purceilor, apoi urmează cartofii ferți și presărați cu făină, cari încă dau un bun nutrimânt purceilor. Deasemenea rămășițele provenite din laptele închiegat, încă sunt bune la nutrirea purceilor. Mai puțin de recomandat este cucuruzul prea uscat și napii ferți. Cel dintâiu pentru coaja lui prea aspră, care poate vătămă dinții prea cruzi ai purceilor, ear' napii prin dulceața lor prea mare, care le poate cauza cufureală, ba în cele din urmă chiar și moartea.

În timp de două săptămâni după fătut, purceii se pot lăsa tot lângă scroafă, ca adică să poată sugă de atâtea ori, de câte ori voesc. De aci încolo se pot despărți, lăsându-se să sugă ca și vițelii, numai de câte trei până-n patru ori pe zi. Purceii se pot întărca dela scroafe după un timp de șese până-n opt săptămâni dela fătut. Întărcatul trebuie să se facă treptat și nu dintr'odată. Care va să zică, purceii se lasă să sugă tot mai rar, câte-odată pe zi, apoi la două zile odată până-când își uită cu totul de supt.

Purceii întărcați trebuie nutriți apoi mai cu de-adinsul ca pe timpul când sug, de oare-ce, dacă nu se nutresc destul de bine, slăbesc și zăporesc. După întărcat, pe timpul când se țin acasă, purceii trebuie nutriți tot de câte trei ori pe zi. Dela două săptămâni încolo, purceii trebuie lăsați să mai umble și pe afară prin curte, de o parte, ca să se mai întărească prin fugă și alergat, de altă parte, ca să-și poată căuta varul și năsipul de lipsă pentru întărirea oaselor lor fragede. Cojile de ou și oasele zdrobite și amestecate în nutrimânt, încă le face un bun serviciu în privința aceasta.

După întărcat purceii de prisos se vând, ear' cei mai frumoși se țin de rudă s'au pentru îngrășat.

Unii susțin, că mascarii și scroafele destinate pentru îngrășat, trebuie jugănite încă în decursul celor opt săptămâni, de oare-ce în timpul acela nu simt dureri așa mari. Prin mai multe încercări însă s'a adevărit, că atât la veri, cât și la purcele, nefiind de ajuns dezvoltate părțile de reproducțiune, nu se pot jugăni cu deplin succes.

Pentru porcii de rudă este tare de recomandat pășunatul în câmp, unde de sine se înțelege, nu trebuie să lipsească nici apa bună și curată pentru beut și scădat. Când porcii de rudă vin din câmp acasă, cu deosebire pe timpul de vară, când sunt călduri mari, trebuie nutriți cu puțină lătură sărată, care apoi le stârnește încâtva chiar și pofta de mâncare.

Cotețele, în cari dorm porcii peste noapte, apoi trocile din cari aceia se nutresc încă trebuie curățite cât mai des, pentru-că deși porcul nu iubește curățenia, totuși are și el mare lipsă de ea, cu deosebire pe timpul, când domnesc boalele lipicioase.

Ioan Georgescu.

Starea sămănăturilor la noi.

Starea sămănăturilor pe la mijlocul acestei luni, după rapoartele sosite la ministerul de agricultură a fost la noi următoarea:

Peste tot la sămănăturile spicoase s'au ivit în multe părți rugina, cu deosebire în Ungaria. Din comitatele locuite de Români s'au ivit rugina în următoarele comitate: Bihor (cercul Beiuș), Sătmăr (c. Șeini), Timiș (c. Vârșeț) și Torontal (c. Becicherecul-mare, Panciova etc.)

Grâul de toamnă încă nu are spic și sutere de vremea slabă. În urma secetei și răcelii în multe părți nu s'au putut dezvolta și unde e pământul năsipos, începe a galbini. În ținuturi însă unde au fost ploii și vreme mai caldă, e frumos. Astfel este în unele locuri pe malurile Dunării și Tisei. Rugina îi strică, dar' vermii anul acesta nu fac pagube.

Grâului de primăvară asemenea nu i folosește umblarea vremii; în unele locuri e rar.

Secara e înspicată și în multe părți înflorește; în Bănat a trecut înflorirea. Secara supoartă mai ușor ca grâul vremea ne-

Dorule și tu se ști
Bădița de te-o primi
Șezi la el până vei fi,
Că eu destul te am purtat
Ba și-n sân te am legănat
Și cu bine și cu rău
Știe numai Dumnezeu,
Știe și frunza de fag
Că te-am purtat dor cu drag.

Cine-n lume nu iubește
Nu ști jalea ce plătește
Nici dorul ce folosește,
Că fața 'ți-o 'ngălbinește
Și puterea 'ți-o slăbește.

Lasă, lasă mei bădiță
C'am fost bună copilă
Dar' tu-ai fost fără credință
Te-am iubit ca și-o copilă
Tu ai fost fără de milă.
Badeo, bădișorul meu
Nu te oiu blăstema mai rău;
Făr' te ajungă și pe tine
Dorul, bade ca pe mine,

Că te uscă și te stinge
Dorul tău m'a 'ngălbinit
Dorul tău m'a vestejit,
Ba te ajungă jalea mară,
Ieie-te sudorile
Pe coasta cu oile.
Sudori cu căldură mare
Se ști că 's în dor și-n jale,
La umbriță supt doi fagi
Tu de dorul meu se zaci
Nici se zaci, nici se te scoli
Făr' de dorul meu se mori.

Din Ferihaz.

Culese de **Ilie Lupu**

Fetișoara vecinii,
Șede-n fundul grădinii,
Și plivește floricele
Să mă 'ndrăgească cu ele.
Vecină lele vecină!
Strigă-ți fata din grădină
'Și-i dă cusătura n mână,
Că cu flori ce le a plivi
Pe mine nu m'a 'ndrăgi,

Să plivească cât de multe
Tot n'o fi fată de frunte!
De frumoasă-ar fi frumoasă,
Dac'ar înveța a coase,
De frumoasă-ar fi ce ar fi
Minte 'i-ar mai trebui,
Frunză verde de bujor
Nici la toamnă nu mă 'nsor,
C'am o mândră tinerea
'Și-mi dă gura când oiu vrea.

Am avut și eu draguță
'Si-a pus-o dracu 'ncăruță
Eu am tot strigat să stea
Ea mai tare se ducea.
Poți să fi mândră frumoasă
Dacă ești tot somnuroasă,
M'am gândit de multe ori,
Să nu mai trimit scrisori.
Pune oiu peana sub picior
Și n'oiu mai scrie de dor,
Pun'oiu peana n foc 'și-a arde
Și n'oiu mai trimite carte
Lc mândrele de pe sate.

priniicioasă, dar' cu toate aceste în unele locuri e subțire în paiu și are spic împilit; mai slabă e prin Ardeal.

Orzul unde a fost vremea mai priniicioasă, e des și îndestulitor, în pământuri mai slabe a cam rămas înderept și are lipsă de căldură.

Ovėsul în multe părți ale Ardealului, suferind de secetă și receală, abia răsare, în pământurile mai slabe a rămas nedesvoltat, în unele locuri a pălit. În Bănat însă sunt ovese frumoase.

Rapiță s'a sămănat puțin anul acesta; promite roadă bună. Mai bună e în unele ținuturi din Torontal. Ea înflorește în toate părțile.

Cucuruzul în unele părți, în deosebi în Ardeal, se sămăna pe la mijlocul lunii. În total însă sămănatul e gata, în multe locuri a și răsărit, deși vremea nu-i priniicioasă. Între Tisa și Dunăre și prin Bănat, în locuri mai pufăioase, a început săpatul.

Crumpele cele mai de vreme au răsărit, cele mai târzii prin locuri uscate se pun acum.

Cânepa și inul ici-colea se seamănă încă. Seceta le-a stricat mult și în unele locuri, anume în comit. Timișului, fac pagube purecii de pământ.

Răsădul de varză sau curechiu se răsădește pretutindenea, deși din pricina secetei răsădirea merge greu. Vermii și purecii de pământ fac pagube.

Hemeiul în părțile ardeleni, unde se cultivă mai mult, e bine desvoltat.

Păștăioasele și peste tot legumile în lipsă de ploaie au rămas înderept; ici-colea le-a stricat și înghețul. Mai bine se desvolță mazărea.

Nutrețul (iarba) în multe părți e slabă, ici-colea însă multumitoare. Pe livezi peste tot e slabă iarba și asemenea cam slabe sunt și pășunile.

În vii partea cea mai mare s'a gătat săpatul; viile caută bine și dau nădejde de bună roadă.

Pomii au înflorit și promit roadă bogată; cireșele mai de timpuriu s'au și copt. Pe termenul drept al Tisei fac pagube gândacii de Maiu.

Legătura între preot și învățător.

Disertație ținută în 14 Aprilie a. c. în Bucium-sasa, cu ocaziunea adunării de primăvară a despărțământului Roșia-de-munte a reuniunii archid. a învățătorilor gr.-cat.

Sîntem un popor, pe care cu dreptul l-a numit învățatul Hașdeu, copil. E copil încă poporul nostru, căci abia de câțiva ani a început să trăească — vorbesc de Românii dincoace de Carpați, — căci până era sub jugul iobăgiei, el a vegetat numai, n'a trăit. Palidele licăriri, cari s'au arătat în încercările lui Horia și a soților săi, au fost înădușite de forța pumnului celui mai tare, și poporul a rămas în inconștiență și amorțeala de până aici. Abia dela 48 am început a trăi și sîntem așadar un popor tinăr, avînd multe din cusururile popoarelor, cari încă numai bat la poarta adevăratei vieți. Ne-a spus-o poetul *«că pe voi v'ntmicită a pismel rēutate»* și vedem zilnic adevărul zisei poetului.

Să privim numai la societățile noastre micuțe ce le avem, la reuniuni, la societăți literare, la asociațiuni comerciale, sau de cântări, că foarte multe sunt sfășiate de rēutatea pismei,

ce ne nimicește. Aproape toate sar dintr'un extrem într'altul. Un extrem e, că cei cari compun cutare societate, nu se interesează de înaintarea și prosperarea ei, și urmarea e, că o atare societate funcționează ce-i drept, dar funcționarea ei nu-i una cu bătaia inimei membrilor, funcționarea ei chiar prin nimic nu se deosebește de învîrtirea roatei de moară, minată de valurile repezi ale rîului.

Cei puși înaintea unei atari societăți, fac ce-i drept toate formalitățile prescrise, cetesc rapoarte, fac programe și altele, dar' în toate formalitățile acestea nu se simte pulsul unei vieți sănătoase, nu se poate observa nici un rezultat moral.

Celalalt extrem, în care cad miclele noastre societăți e, că le lipsește unitatea în cugete și simțiri. În cazul acesta — da, fiecare membru se interesează de societatea căreia îi aparține, concurge cu tot posibilul material și și moral, numai cât nu se poate desbrăca de egoismul, care e vermele, ce roade la rădăcinile multor instituțiuni de-ale noastre. În o societate căzută în acest extrem, numai la aparență se lucră pentru binele societății. Fiecare membru își bate pieptul, că el prin ajungerea cutăruia la cutare oficiu a societății, vrea numai binele societății.

De fapt însă te miri ce interese personale îl conduc. Cîndu-i apoi la agendele societății la formalități nedemne de băgat în seamă, se cheltue atîta paradă de vorbe. — Și pentru formalități de acestea, pentru prea marele interes ce vrea fiecare să-l arete față de societate se împedecă îndeplinirea lucrurilor într'adevăr folositoare.

Da, așa stăm cu instituțiunile noastre și așa stăm și cu viața noastră socială, câte certe și intrigi frământă — onoare excepțiunilor, — inteligența noastră, numai din câte o singură localitate, își poate da fiecare seama, pe basa experienței proprii.

Dar' scuzați-mi digresiunea, că nu-mi e scopul să le scarmăn, pe toate acestea le-am atins, fiind numai de o actualitate supremă, titlul rîndurilor mele e: *«Relațiunea între preot și învățător»*.

Voiu încerca, — cerînd atențiunea binevoitoare a Stimatilor colegi și on. public, la modestele mele puteri, — voiu încerca zic se arăt: I. a) foloasele practice și b) binele moral, ce emanează din relațiunea bună între preot și învățător. II. Relele, ce isvoresc, ca dintr'un isvor nesecat din vrajbă dintre căpeteniile acestea două a comunei.

I. Cînd intri într'un sat și vezi turnul bisericeii măestos ridicându-se spre ceriu, biserica pompoasă deamă de-a fi lăcașul lui D-zeu, ear' școala prin mărimea și curățenia ei o vezi deosebindu-se de celelalte case, involuntar îți trece prin gând preotul și învățătorul. Da! numai aceștia doi au putut însuflăi poporul, ca să aducă jertfe așa bine primite înaintea lui D-zeu. Numai o iubire sinceră și o unire esemplară între aceștia doi a putut să lucreze cu așa mîngăietor rezultat.

Și acestea sînt lucrurile, cari le vezi la prima privire; ear' dacă cerci mai cu de-amănuntul, vei afla mai multe

isvoare de venit (magazin, asociații de bani), întemeiate toate la îndemnul și stăruința neobosită a popii și a dascălului, care îndemn poate esista numai presupunînd cea mai bună înțelegere între ei.

Dacă poporul e cinstit și pătuns de simțeminte pii și religioase, dacă prețuește mai pe sus de toate poruncile lui D-zeu și e mare în inima lui atragerea către biserică, dacă e deștept și cetește cu drag cărți folositoare, și nu prind în inima lui rēdăcini scalciatele învățături ale cutăruia lîg, membru al partidului social-democrat, minat de setea de câștig; dacă cutare Jidan așezat într'o comună cu gândul că pentru veninul lui de vinars se stoarcă bănișorii Românului, câștigați cu sudoarea feței sale, s'au să-i înșele prin cămătării condamnabile, — zic dacă un atare Jidan e silit, ca adunându-și catrafusele, să-și caute în alte locuri apa, care aici nu-i place, — acestea toate sînt de-a se mulțumi preotului și învățătorului, cari nu și-au pierdut timpul cu frecări dușmănoase și certe stricacioase, ci conștii de chemarea lor și mândri de numele de conducători ai poporului, mână în mână au lucrat într'acolo, ca sămănînd în inimile poporului virtuțile cele mai frumoase, să nu-l lasă pradă unor necăpătuți, purtați de vîntul întemplierii și să nu-l lase pradă vițiilor stricacioase și sufletului și trupului.

II. Să vedem acum urmările stricacioase a unei relațiuni dușmănoase dintre preot și învățător.

De bună seamă, că urmările rele vor fi toate rele, ce se opun bunurilor mai înainte înșirate, cari emanează din bună-înțelegerea dintre preot și învățător.

Dacă preotul și învățătorul sînt în continuă diferință și în nesfîrșite certe, de bună seamă că și poporul încredințat, va fi rămas înapoi pe toate terenele.

Dacă învățătorul înjură pe preot și-l timbrează cu câte și mai multe epitețe, dacă așa zicînd cu forța toarnă în popor convingerea, că preotul nu e un om, care se merite încredere și îi va mări și încorona eventualele scăderi ce le are sau nu le are, atunci sigur că și în inima poporului se va slăbi dragostea, ce ar trebui să o nutrească față de părintele lor sufletesc, și cînd e despărțită turma de păstor, furia lupilor va sfășia o. Și cel care e prima cauză la sfășiere, va avea să dea seamă. Va trebui să dea seamă înaintea conștiinței sale, și mai apoi înaintea dreptului Judecător al tuturor.

Dar' să lăsăm relele, ce le cauzează diferința dintre preot și învățător și să vedem influența acestor frecări asupra școalei și a școlarilor.

Ioan Goța,

(Va urma).

inv.

Din vitejiile poporului românesc.

Nichită Balica.

(Urmare și fine).

Joi pe la amiază căpitanul Balica fu gata cu lucrarea sa de-a chema la gloată și a aduna în Cheie pe foștii săi glotași din Petriduri. El petrecu puțin timp în Petrid, își luă rămas bun dela Ana, spuindu-i că nu va veni în sat cîteva zile, apoi își îndreptă pașii spre Cheie. Feciorii glotași sosiră după înserate, în pălcuri mai mici, ca oamenii să nu bîr-

nuiască nimic. Balica voia, ca a doua zi să-și pună în rînduială puțin, apoi fiind odihniți și după-ace va sosi și Negrea cu ai sei de pe Heșdate, să plece spre țintă.

Căpitanul așeză feciorii în cele două peșteri, căci afară era o vreme de nesuferit, apoi schimbă străjile și după-aceea își plecă capul la odihnă.

Era înspre miezul nopții. Balica abia ațipi, când un sgomot neașteptat îl trezi din somn. Ochiu-și ager observă prin întunec, că în fundul peșterii au intrat prin gaura tănuț, câțiva oameni, cari în tăcuta întunecime păreau tot atâtea umbre sinistre. Era Toderas cu soții sei.

Lui Balica îi trecură prin minte ca fulgerul, cuvintele bănuitoare ale lui Onuț despre Toderas... Într'un minut sări drept în picioare, își luă armele și dădu alarma. Vre-o 10—12 feciori se grăbiră în ajutorul căpitanului și o luptă oarbă, o luptă crâncenă se iscă sub boltele negre și tăcute ale peșterii.

— Se nu-l scăpăm — strigă de-odată Toderas, care nădăjduse, că vor surprinde în somn pe Balica și-l vor lega coate la coate.

— A, tu ești, vînzătorule — răcnî înfuriat Balica, și în clipa următoare Toderas căzu la pămînt cu capul crepat în două de iataganul fioros al căpitanului. Dar' tot atunci cu o săritură dibace, Balica se repezi la gura peșterii și de acolo afară în Cheie, lăsând în grija feciorilor pe străinii din peșteră. Lupta fu acum scurtă, căci Pivoda cu vre-o cîteva cătane, vîzînd că n'au isbutit să puie mîna pe Balica, au căutat scăpare în gaura prin care veniseră...

Cu atît mai mare era însă primejdia în Cheie. Balica a ieșit cu mare grabă din peșteră, căci auzise semnul de alarm al străjilor. Dușmanul adecă năvălise în Cheie, prin partea de cătră Turda. Balica își înșirui feciorii și în fruntea lor plecă în pas grabnic pe pârâu în jos, se dea piept cu năvălitorii.

Vremea era grozavă. Viforul, care cu ceva mai nainte era departe, se descărca acum cu tărie asupra Cheii. În vreme frumoasă, când natura e liniștită și în undele pârâului Heșdății se reoglindează seninul cerului, Cheia Turzii e încântătoare, e măreață. Dar' vai! viforul, o face îngrozitoare, asemenea mării furtunoase. Când natura își deslănțuește puterile, vîntul urlă a pustiu de-a lungul uriașei crepături, bucăți de stînci și bolovani se rostogolesc de vale cu sgomot și de pe pârâii de stînci tunetele răsună îndoit și întreit, încît îți bagă fiori în oase. Vai de călătorul străin, care e năpădit pe neașteptate în Cheie de o astfel de pedeapsă cerească!

Așa o prepestenie se descărcase acum asupra Cheii, pe când jos în vale cele două cete dușmane se încăerară la luptă desperată, la luptă pe vieață, pe moarte. Stîncile se cutremurau de tunetele cerului, dar' le sguduia totodată și ropotul puștilor și al pistoalelor, ear' comăndele, chiotele și strigătele de îmbărbătare ale luptătorilor răsunau în depărtare. Și aceasta luptă, aceasta învîlmășeală era luminată pe cîte o clipită de flacăra făclilor cerești, de fulgerile roșietice, care brăzdau cruci și curmeziș bolta cerească. La lumina aceasta se vedeau mai bine dușmanii și se puteau povățui, cum să-și îndrepte atacul. În cîrînd luptătorii se apropiară atît de mult unii de alții, încît lupta urma acum piept la piept și săbiile și iataganele luară locul pistoalelor.

Când lupta era mai crâncenă și Balica făcea rariște printre șirele cătanelor, un măcelar din Turda la lumina unui fulger îl cunoscă.

— Acesta-i — strigă măcelarul în limba ungurească și-și îndreptă un glonț drept în piept.

Balica simți o arsură dureroasă în piept și văzu că puterea din mîni și din picioare îi pîere ca prin farmec. Cu o sfortare încordată el își mai obli odată trupul șovăitor și strigă: Înainte, feciori! — dar' în minutul următor iataganul îi căzu din mîna și el se rostogoli fără simțire în alvia pârâului. Rana căpitanului era mortală.

Între aceste lupta ținea mai departe și se sfîrși cu scoaterea dușmanilor din Cheie și resfirarea lor pe podeul din fața Cheii. Numai după-ace se potoli puțin focul luptei, observară feciorii, că căpitanul lor lipsește. În cîrînd îl aflară, dîndu-și cea din urmă răsufare, alătura de alți soți de luptă și de suferințe.

*

Vestea despre lupta din Cheie și moartea lui Balica se lăți a doua zi în tot ținutul. O auzi și Negrea și Onuț și-și împrăștiară feciorii adunați, ca să nu-și espue la prigoniri și jertfire fără rost. Ei știau, că cu moartea lui Balica s'a sfîrșit totul și ori-ce încercare de-a continua lupta ar fi zădarnică. Cei mai mulți din glotași s'au întors earăș în satele lor, la plugărie și la — iobăgie. Fruntașii mișcării însă, cari erau luați la ochi de deregătorii, își îndreptară pașii spre Munții-Apuseni, unde, în văile și codrii nestrăbătuți, aflară scut și mîngiere, după atîția ani de sbucium și de lupte necurmte, de nădejdi zădărnice și sdrobite.

Și trecură ani la mijloc, unul după altul, în șir ca mîrgăritarele. În cîmîterul Petridului se afla un mormînt, care ani de-a rîndul de cu primăvara și până toamna tîrziu era sîmînat cu un covor drăgălaș de flori de cîmp și de grădină. Mormîntul era al viteazului căpitan Nichita Balica, ear' florile erau puse de Ana, fata popii Alexe din Petrid, care perzîndu-și iubitul, a abzis de toate plăcerile lumești și a îmbrăcat haina cernită a călugăriei... Ear' poporul, recunoscîtor întotdeauna față de vitejii eșii din sînul seu, a păstrat prin veacuri amintirea viteazului căpitan. Peștera, în care se adăpostea Balica cu ai sei, se numește până azi »Cetatea lui Balica«, ear' un loc încunjurat cu stînci, unde Balica petrecea adese-ori cu »copii« sei, își are numele »Șura lui Balica«.

Silvestru Moldovan.

Știri economice, comer., jurid., industr.

Școala agricolă din Mănăstur. Cum știm în comuna Mănăstur, acum împreunată cu Clujul, se află o școală medie de agricultură, susținută de stat. În ea au învățat și învăță și tineri de-ai noștri, deși puțini. Înmulțindu-se an de an numărul ascultătorilor acestei școale, ministrul de agricultură a hotărît să dea din visteria țării 300 mii coroane pentru zidiri nouă și alte alcătuiuri la școală. Să vor face de nou un șopru pentru mașini, lucrătoare de ferărie, locale pentru lăptărie, magazine etc. Lucrările se încep anul acesta și țin trei ani.

Negoțul nostru cu Bulgaria. Negoțul Austro-Ungariei cu Bulgaria i-a întindere tot mai mare. Dela noi se duc mărfuri în sumă mai mare, ca din Bulgaria la noi. Astfel în 1902 s'au adus mărfuri în preț de 1.010,000 cor. și delo noi s'au dus în Bulgaria mărfuri în preț de 4.400,000 cor. Dintre articli aduși din Bulgaria mai însemnați sînt meiul, oule

și găștele, ear' delo noi s'a dus mult zăhar (în preț de 900 mii cor.), fer, mașini economice, pielării etc. Negoțul de vite e neînsemnat, fiind ocupate piețele de Rusia.

FELURIMI.

Dela esposiția din S.-Louis. La esposiția din S. Louis între multele lucruri, și minunate, și ciudate, sînt aduși și oameni din seminții sîlbatică.

Așa sînt vre-o 5—6 aduși din insulele Filipine, din o seminție sîlbatică, care trăiește numai cu carne de cîne. Direcțiunea esposiției a îmbiat pe acești oameni cu triptură gustoasă de porc și de vită, dar' ei au declarat, că nu le trebuie decît carne de cîne și că mai bine mor de foame, decît »să se spurce« cu altfel de carne. Direcțiunea ce se face? A fost silită să cumpere cîni, pe cari îi îngrașă și-i taie pentru sîlbatici.

E interesant, că sîlbaticii aceștia n'au văzut nici cînd ninsoare în patria lor. Zilele trecute a flușturat în S.-Louis și Filippinii au gîndit, că fulgii de zăpadă sînt bucăți de zăhar. Ei îi prindeau și tare se mirau, vîzînd, că se topecă în mîinile lor.

CRONICĂ.

Din comitate. Zilele aceste s'au ținut în mai multe comitate congregații (adunări), în cari s'au făcut și alegeri de deregătorii. Astfel în 18 l. c. s'a ținut în Dej adunarea comitatului Solnok-Dobâca. Fiind postul de vicespan vacant, a fost ales protonotarul Bándy György, ear' în locul lui de protonotar Plácintár György.

Tot în 18 l. c. s'a ținut adunarea comitatului Hunedoara, și a fost aleși de vicespan protonotarul Pogány Béla, ear' de protonotar Csulay Lajos.

— În congregația comitatului Turda-Arieș s'a făcut alegerea de primpretor și pretor în Câmpeni. De primpretor a fost ales Boer Kálmán, ear' de pretor Kovrig Iános, practicant administrativ.

— În congregația comitatului Brașov s'a propus să se exprime încredere primministrului Tisza. Românii s'au împotrivit, arătînd prin rostul d-lui Dr. Aurel Murășan, directorul »Gazetei Trans«, că Tisza nu e vrednic de încredere.

*

Proclamarea lui Napoleon de împărat. În luna, aceasta, anume în 18 Maiu s'au împlinit 100 de ani, de cînd Napoleon I. Bonaparte a fost proclamat la 1804 de cătră senatul francez de împărat al Franciei, după ce ca prim-consul deja de mai nainte era așa zicînd singur stăpîn preste Francia. Îi lipsea numai coroana împărătească, care apoi i s'a și dat. Despre acest mare împărat a cîntat poporul nostru, că:

Bunăparte nu-i departe,
Vine să ne dea dreptate.

*

Din adîncea vechime. La o baie de gips din hotarul Sindului (lîngă Turda), în crepătură de stîncă, s'au aflat oase din scheletul unui puin de mammut (strămoșul elefantului). După oase judecînd, puinul de mammut a avut mărimea unui bivol.

— În hotarul Turzii s'au aflat mai de nou o peatră de mormînt de pe timpul Romanilor. Inscriptia ne arată, că ea a fost ridicată acum sînt 1700 de ani de Valerius Maximus, primarul Potaissei, fetei sale Valeria Maximilia, răposată în vîrstă de 29 ani. Cum știm în locul Turzii de azi era orașul roman Potaisa.

*

† **Ilariu Muțiu Urechă.** Joi seara săptămâna trecută a răposat în Sibiu, lovit de apoplexie, un vrednic român și bun tată de familie, Ilariu Muțiu-Urechă. Familia a anunțat cazul acesta dureros prin următorul necrolog:

Cu inimă frântă de adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că iubitul nostru soț, tată, frate, socru, moș: Ilariu Muțiu-Urechă, prim-pretor emeritat, secretariu al »reuniunii funcționarilor«, membru pe viață al »Asociațiunii«, astăzi noapte în 6/19 Maiu la orele 11 a adormit subit în Domnul, în etate de 65 ani. Rămășițele pământești ale scumpului decedat se vor petrece dela casa mortuară, Wiesen-gasse nr. 1 Sâmbătă, la 8/21 Maiu la orele 4 p. m., în cimiteriul bisericii din Suburbiul-Iosefin. Fie-i țărâna ușoară! — Sibiu, 7/20 Maiu 1904, Intristata familie.

Înmormântarea s'a făcut conform anunțului, Sâmbătă, la 21 Maiu c. asistând un public numeros și ales, atât român cât și străin și fiind reprezentate toate oficiile de frunte din Sibiu, prin reprezentanții lor, precum Consistorul prin Il. Sa. archim. și vicarul Dr. Il. Pușcar și câțiva asesori, comitatul prin comitele, vicecomitele, protonotarul etc. apoi magistratul, tribunalul, direcția financiară, reuniunea funcționarilor, corpul ofiteresc etc. Din Rășinar, unde răposatul fusese notar, a venit o delegațiune, compusă din notarul Jurca, primarul Vidrighin, preoții Goga și Cioran. Seliște și cercul pretorial, pe care răposatul l-a condus, ca prim. pretor, a fost reprezentat prin prim-pretorul Seliștii Dreghits, protopopul Dr. Stroia Dr. Calefar, Dr. Comșa, primarul Popa ș. a. Siciul era acoperit de o mulțime de cununi. Toate aceste au arătat, că răposatul și stimata lui familie se bucură de stimă și iubire generală.

Actul înmormântării s'a oficiat de prot. Ioan Papiu, asistat de prot. I. Droc și ases. Moise Lazar. Din viața răposatului amintim, că răposatul ca notar, a aranjat și pus la cale cu zel neobosit cele de lipsă în Rășinar la înmormântarea lui Șaguna al nostru, având meritul că actul jalnic a reușit impunător.

Convocare Comitetul cercual al despărțământului VII. al »Asociațiunii«, pe baza § 45 din statutele »Asociațiunii« invită prin aceasta pe toți membri și toți cetățenii români de pe teritoriul despărțământului, doritori de literatură română și cultura poporului român, la adunarea cercuală ordinară, ce se va ține în 31 Maiu 1904 înainte de amiază la 10 ore în biserica gr.-or. română din opidul Hațeg.

Din program amintim: Raportul notarului, cassarului și bibliotecarului. — Citirea eventualelor disertațiuni, care sunt a se prezenta cu 3 zile înainte directorului despărțământului. — Reforma comisiunilor despre rapoartele notarului etc. și decidera asupra acestora. — Alegerea directorului despărțământului și a membrilor comitetului cercual. Dr. Gavril Suci, director; Ioan Munteanu, notar.

Concurs. Comitetul central al »Asociațiunii« publică concurs pentru întregirea postului de I. secretar, devenit vacant prin abdicarea d. lui Dr. Corn. Diaconovich. Terminul e până în 15 Iulie c. n. Salarul e 2400 cor. și 800 cor. bani de cuartir.

Al 50-lea. Cassariatul »Reuniunii ro. mâne de înmormântare din Sibiu« a solvit moștenitorilor legali ai răposatului Ilariu Muțiu-Urechă, fost membru al numitei Reuniuni, ajutorul statutar. Acesta este al 50-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Seceta, care a bătut atâtea vreme, a stricat mult sâmbăturilor și câmpiilor, atât la noi, cât și în alte părți. Fânețele și pășunile erau arse de ferbințeală. În România, pe șesul Bărăgan, s'au aflat mai multe vite moarte de foame și tăindu-se s'au aflat pământ în stomacul lor. De câteva zile însă vremea s'a schimbat. ivindu-se ploii. În Sibiu a plouat bineșor Marți noaptea și se mai așteaptă ploaie, fiind cerul înorat. Asemenea a plouat și în alte părți ale Ardealului, spre bucuria economilor.

Cununie. Ioan Holerga, cleric abs. și Maria Giurca își sîrbează cununia lor, Luni a doua zi de Rusale în 17/30 Maiu la orele 2 p. m., în biserica rom. ort. din Colun.

Trimițându-ni-se multe dări de seamă și mulțumite publice dela petreceri, avisăm pe cei interesați, că vom publica mai întâi dările de seamă dela acele petreceri, ale căror invitații s'au tipărit în tipografia »Foi Poporului« și numai după aceea celelalte.

Mulțumită publică. Subscrisul, îmi împlinesc o sfântă datorință aducând mulțumitului domn Victor Tordășianu, referent consistorial în Sibiu, fost deputat congresual și actual deputat sinodal al cercului Ilia, cele mai călduroase mulțumite pentru ajutorul de 40 cor., o ferit mie, ca împrumut la începutul anului școlar 1903/4 pentru a mputea face posibila înscrierea în secțiunea pedagogică a seminarului »Andreian«, din Sibiu. Această sumă, când am voit să o restitui pe lângă cea mai mare mulțumită, dl. deputat, având în vedere starea materială a părinților mei, mi-a ertat-o, pentru ceea-ce îmi exprim pe aceasta cale sentimentele de recunoștință. Sibiu, în 11 Maiu v. 1904. Drăgan Mariș, ped. curs II, originar din Tătărești, comit. Hunedoarei.

La școala din Vaida-Recea, — cum ni se scrie — se sparg în fiecare an ferestrele de mai multe ori. Ce se însemne aceasta, nu știm! Corespondentul scrie mai departe: Ca la noi la nime. Pe an — numai de 8 ori se sparg ferestrele la edificiul școlii, Rău au ajuns școalele grănițrești și fără de nici un stăpân.

Icoane din istoria Grecilor vechi. Au eșit în tipar două broșuri, nr. 8 și 9 din »Biblioteca popor. a Asociațiunii«, cu titlul de mai sus, de dl. V. Lazăr. Cuprinsul il arată titlu; broșurile sunt ilustrate. Prețul unei broșuri e 20 bani.

Statuă euceritorului Siberiei. Zilele aceste s'a desvîlit în capitala Căzaciilor de pe Don, Novocerkask, statuă lui Iermak, euceritorul Siberiei.

Incoronarea regelui Petru I. a Sârbiei, despre care am amintit, nu se va face mănăstirea Jica, cum s'a plănuțit la început, ci în Belgrad. Causa este, că mănăstirea e prea la o parte și căile comunicației sunt rele. Se zice, că la încoronare vor fi de față și principii Ferdinand al Bulgariei și Nichita din Muntenegru.

Instrucțiunea poporală în Austria. După nouele date statistice în Austria sunt 22.442 de școale populare. Nrul învățătorilor: 75.536, (dintre cari 22.446 sunt învățătoare). Salarul e dela 600—1200 coroane. Limba instrucțiunii în 39.6%, e cea Germană; 53.9%, limba slavă, ear' în 4%, școalelor populare e limba italiană.

Cumpărare de moște. Moșia de 600 de jugere din hotarul comunei Zgribești (comit Caraș-Severin), proprietatea familiei grofești Erdődy a cumpărat-o baronul neamț Korb-Weidenheim cu prețul de 600 mii coroane.

Damele engleze nu folosesc nici-când cremă pentru față, ci lapte de castraveți, care se poate căpăta în calitate veritabilă engleză în farmacia C. Ballassa. Este un mijloc de frumusețe, de efect necondiționat sigur și totuși nestrăicios, care după ungere de 2—3 ori depărtează din față pistrii, petele de ficat, bubile și alte necurătenii de-al pielii și îi împrumută o vioiciune grațioasă și o înfățișare tinerească. Se fim atenți la aceea, că pe fiecare sticlă se fie vizibil numele »Ballassa«. O sticlă 2 cor. la aceasta un săpun de castraveți veritabil englez, 1 cor. Pudră de castraveți 1 cor. 20 bani. Se pot afla în toate farmaciile. Espedarea pe postă prin farmacia C. Ballassa, Budapesta-Erzsébetfalva.

Atragem atenția p. t. public asupra inseratelor firmei Frideric Homm (Sibiu, Weinanger nr 4). despre articli de asfalt, cement, diferite vâpseli, lacuri etc.

Ingrijirea frumuseții Boraxul-imperial adaus la apă de spălat după instrucția de întrebuințare, folosindu-se regulat, delatură toate necurătenile din față și de pe corp. 122 1—1

La nrul de azi al »Foi Poporului« sânt alăturate ca supliment două pagini cu anunțuri și inserate.

Vânzare de sare en gros. În strada Măcelarilor Nr. 21 (Sibiu) s'a deschis vânzătorie reg. ung. en gros de sare, unde se capătă în mare și în mic sare de Ocna, sare măcinată de Uioara și sare fină de masă. 126 1—1

Producțiuni și petreceri.

In Jabenita.

Reuniunea tinerilor din Jabenita va da o reprezentațiune teatrală cu joc în 30 Maiu 1904 st. n. (a II-a zi de Rusale) în sala hotelului central dela băile din Jabenita. Venitul curat este destinat în favorul fondului de zidire a bisericii gr.-or. Program: »Soldan viteazul« canțonetă comică de V. Alexandri, predată de Ioan Tatar a lui Gligore. — »Florica floricea«, cântec poporal, cântat de corul reuniunii. — »Măța cu clopot«, comedie poporală de Iosif Vulcan. După producție joc.

In Alba-Iulia.

Reuniunea meseriașilor și economilor din A.-Iulia aranjează în 17/30 Maiu a. c., (a 2-a zi de Rusale) în »Grădina popilor« din A.-Iulia un maial. Presidentul comitetului e dl. Ioan Teculescu, prot. Inceputul la 3 ore p. m. (plecare în corpore dela cassină). Venitul curat e destinat în favorul reuniunii.

In Sighișoara.

Tinerimea școlară din Sighișoara aranjează o petrecere de vară (maial) Luni, în 30 Maiu st. n., 1904 (a doua zi de Rusale) în deal (Breite). La cas de timp nefavorabil în pavilionul »Winter«.

In Câmpeni.

Tinerimea română din Câmpeni aranjează o producțiune teatrală Vineri în 21 Maiu (3 Iunie) 1904 în hotelul »Jakabffy«. Venitul curat este destinat fondului »Reuniunii rom. de cântări« din Câmpeni. Se va juca piesa: »Iorgu dela Sadagura« sau »Nepotu ti salba dracului«, comedie în trei acte de V. Alexandri.

Prețul bucatelor.

În piața Brașovului bucatele au avut săptămâna trecută următoarele prețuri: Grâul, după calitate, hectolitru 14.40 — 14 cor. 90; sęcara 8.40—8.80; orzul 8—8.40; ovėsul 5.20—5.40; cucuruzul hectolitru cu 8.50; mazerea 16.10; lintea 16.80; fasolea 14.20; crumpenele hect. 2 cor. 80 bani.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

Nicol. Lazar Dirda (Bucovina). Ne scrii se-ți trimitem foaia, dar' nu spui satul unde și posta. Te rugăm împărțește-ni-le și aceste.

B. L. în Cinade. Am primit și se va publica la timpul seu.

Fil. Toma (N.-America). »Enciclopedia rom.« (3 vol. mari) costă 70 cor. legat 80 cor. portă 6 cor. Trimite banii la adresa foi.

D. I. în V. Poesiile vor urma; avem loc puțin.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan.
Tiparul »Tipografia« Iosif Marschal.

Kaiser-Borax

Macht die Haut zart und weiss

122 1-5

4 părechi de ghetе

cu 2 fl. 50 cr.

prin cumpărarea de o enormă cantitate de ghetе din o masă de concurs se vînd pe durată scurtă cu acest preț de nimica și anume: 1 păreche de ghetе pentru domni și 1 păreche pentru dame, cu șinor, piele bună, cu talpă bătută solid cu cuie. Mai departe: 1 păreche de ghetе de modă pentru domni, asemenea 1 păreche pentru dame, toate 4 părechile foarte elegante, fasonul cel mai nou, solide, costă numai 5 cor. Mărimea după centimetru. Expedarea după trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Schimbarea se permite, și banii se retrimite fără amănare. 130 1-1

Cassa de esport de ghetе

H. WACHTEL, Cracovia (Krakau, Galiția), 17.

Earăș de nou

pot se recomand cu conștiință liniștită
bine renumita mea

Parfumeria Meltzer

Strada Cisnădiei, edificiul comandel de corp,

spre a cumpăra de aici tot felul de articli pentru îngrijirea pielii, a dinților, a părului, cum și toate felurile de parfumuri, săpun de toaletă etc. Principiul meu negustoresc: articli buni și solizi cu prețuri estine, e recunoscut în general.

E îmbucurător, dacă poate cineva intra în un local de negustorie cu deplină încredere și are convingerea, că pentru banii sei scumpi capătă în adevăr articlii corespunzători. Renumita parfumerie Meltzer urmărește de mulți ani acest principiu și putem recomanda cu căldură această firmă silitoare stimaților nostri abonați. 117 2-6

Prețuri ieftine.

Frideric Homm,

Sibiu. 111 3-10

își recomandă depozitul seu de

Lespezi-asfalt de isolat, cu petriș
Lespezi-asfalt de isolat, cu șgură
Lespezi-asfalt de isolat, cu dublu solide,
din residuu de ulei de peatră, cu tursă

Mijlocul cel
mai probat de a
impedeca pentru
totdeauna urca-
rea umezelei din
pământ în ziduri.

Masă-asfalt de isolat, fluidă } pentru uscarea pă-
Asfalt de părete } reților umezi.

Împletituri de trestie pentru tavan (stocătură).

Gips și cement de portland

Văpseli de minerale pentru fațade rezistente
temperiiilor,

Carbolineum și păcură.

Papă de asfalt pentru coperiș, de diferite țări.

Serviciu real.

Pentru scopuri de edificare.

124 2-10

Traverse ■ Fer în rude

■ Chei de fer (în păreți) ■

■ în tot felul de dimensiuni. ■

Împletituri de trestie pentru stucături

● Pappă asfalt pentru coperiș ●

Lespezi de isolat ■ Scânduri și lați
se află totdeauna în deposit, cu prețuri moderate

Andrieu Rieger

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, SIBIU.

Ocna-Sibiiului — Salzburg — Vizakna.

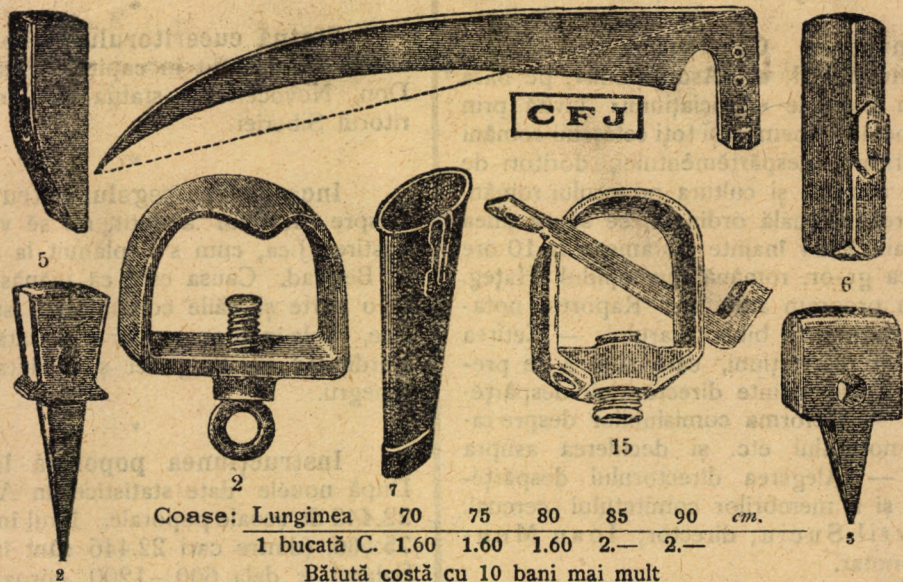
HOTEL BRESSLER.

Deschis din 13 Maiu până în 30 August.

Odăi de închiriat lunare, bine mobilate. — Sală mare pentru
mîncare. — Grădină de restaurațiune umbroasă și Parc. —
Bucătărie bună. — Beuturi curate. — Serviciu prompt. —
Prețuri moderate.

128 1-2

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Bătută costă cu 10 bani mai mult

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul
CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată.
Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul
anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vîndute. 116 2-

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul CFJ se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum“, Cisnădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săsesc,
Regina Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șona,
Michail Ehrmann, Șeica-mare,
Michail Simonis, Dăișoara,

Carol Waedt, Bălcaci,
Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrieu Nemenz, Richișdorf,
W. Prischak, Brad.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 fig. 6 à 300 grame
1 bucată C. —.96 —.96 1 buc. C. —.86 —.90 C. 1.—

Nicovalele și Ciocanele se vînd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care
s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase fig. 2 13 15 fig. 7. Tocuri de euți
pentru înțepenirea coasei, Dimensiunile 34/41 38/38 40/42 mm. smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată C. —.24 —.30 —.40 1 bucată C. —.40

Cuți dela 10 bani în sus, în variație bogată. Indesebi recomand:

Cuțile americane 1 bucată C. —.40

Cuți de Bergamo vinete închise, cu semnul CFJ 1 bucată C. —.80

Toporiște de coase, obicinuite de lemn C. —.44. — Toporiști pentru coase de holde
(model introdus de Julius Teutsch) 1 bucată C. —.90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obicinuite
de lemn 1 bucată C. 1.80.

Duminecă, în 29 Maiu 1904.

Concert marea capellei de muzică din Turnișor în
„Schulergarten“ de aici.

Beuturi bune, culină escelentă, serviciu solid.

Entrée liber. — Inceputul la 8 ore p. m.

De numeroși oaspeți se roagă

135 1—1

Iuliu Kovács,
Restaurateur.**Grăsimea o delătură**repede (gar. nestrăcătios) tela de slăbire a lui
Thieles per pachet Cor. 1.75, la 4 pachete
franco rambursă) de **Ludwig Thiele,**
Mannheim. (Esped. se face farmaciilor
austriace. 39 12—12**Novități în moda**

de 69 8—10

domni și de dameUmbrele.
Bluse.
Stofe, etc.**Wilhelm Fürst**

Strada Cisnădiei Nr. 16.

Cel mai bun și mai ieftin izvor de
cumpărat aparate p. îngrijirea bolnavilor.**Articli de gumi.**

Pentru îngrijirea teintului

Crème-Hermania Pudră-Herm. Săpun-Hermania

Pentru îngrijirea părului

„Petrocolin“, apă de spălat capul

Manufactură fotografică

133 1—10 Pentru îngrijirea dinților.

Praf de dinți, perii, Ape de gură

Crème de dinți, Pasta

Pentru întrebuințarea casnică

Zăhar de vanilie. Prav pentru copt.

Parfumerie și săpunărie.

Drogheria „Morscher“,

Sibiu, Hermannstadt, N. Szeben,

Strada Cisnădiei nr. 34.

Suvenirul cel mai frumos
este un portret în ulei, fidel după natură,
acvarel sau în proporție mărită în Platină
negru, care se poate căpăta după o fotografie
cât de mică (fie și veche) cu cea mai deplină
garanție și execuția cea mai bună, impec-
abilă cu cadrele și pe lângă prețul cel mai puțin,
în atelierul lui
Wilhelm Auerlioh,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 53.**AVIS.****Deschiderea băilor de sare și iod dela „Albele“**

situate lângă stațiunea „Szerdahely-Sosfürdő“

5 chl. dela **Mercurea (Erd. Szerdahely)** sa facut în mod festiv la 29 Maiu 1904.Acele băi se potrivesc mai ales pentru **boale cronice, reumatice, scrofuloze, anemie, boale de nervi;** îndeosebi au aceste băi eminent efect vindecător la boalele de femei, metrită, ohronică, endometrită, peri și parametrită, seurgeri, etc. ca și la resorpțiunea exudatelor după pleurită (aprinde de pelița coastei) perityphliță (aprinde de festinul gros).

Afară de acestea mărește pofta de mâncare.

Trenul la băi sosește de către Sibiu la orele 6 și 11 a. m. și 7 p. m. iar de către Alvincz la 4 și 9 a. m. și 5 p. m.**Un omnibus** circulă zilnic de 2 ori între Mercurea și acestea băi și pleacă din Mercurea la 9¹/₂ ore a. m. și 2¹/₂ p. m.

Taxa de persoană tur-retour e de 40 bani, pentru copii jumătate.

Odăi mobilate la băi cu următoarele prețuri: Din 15 Maiu până în 15 Iunie cu 16—20 cor. lunar, din 15 Iunie până în 15 August cu 24—32 cor. lunar, din 15 Aug. până în 15 Sept. cu 16—24 cor. lunar. Serviciu și albituri de pat etc. cu 6 cor. lunar mai mult.**Taxa pentru scaldă.** Baie rece în bazin 20 bani, baie caldă de vază 80 bani pentru copii cu prețul de jumătate.**Restaurant** aranjat modern, mâncări bune, bucătărie pentru bolnavi, beuturi alese, serviciu prompt și prețuri moderate.**Analiza** despre conținutul escelentelor substanțe ale apei cât și alte informa-
țiuni se pot cere dela subscrișul**Ilie Floașiu,**

Mercurea — Reismarkt — Erd.-Szerdahely.

127 1—6

Pentru măsurare, parcelare și pregătirea de harte de locuri de moșii și complexe de teritorii de ori-ce soi, cum și pregătirea de planuri de edificare și preliminari de spese, parcurse, demarcațiuni de hotare, facerea de guri de mine și păreri asupra minelor în direcția montanistică și geologică, asemenea pentru pregătiri de proiecte cu asigurare de esecutarea cea mai esactă și socotite foarte ieftin, se recomandă

LOUIS MEISE,

birou tehnic, Sebeș, (Szászsebes).

105 3—10

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11

în dosul păpușarilor.

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă **Dumnezeu îmi va ajuta** — în cel mai scurt timp să 'mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum **bumbac, pînă, lăncă, arniciu, țesături,** mai multe soiuri de **pânză,** cum și **cărpe de pînă,** etc.Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în **cămeși de chiffon, creton, Oxford** și **Trico,** apoi **ismene, gulere, manchetă, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaluri, barcheturi, stofe de pînă,** și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o miiă aici neamintii articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre efinăitatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

Aurel Popescu.

89 6—

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirt rafinade, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.50

ff. 93%, Spirt crud. , , , , , 1.48

ff. Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea
unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—La procurarea cu rambursa de spirt sau rafinade este de dat ca arvonă
pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit Cor. 1.—.

112 25—52

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Duminica până la 12 ore la amiază).

Adresa: **Dr. PALÓCZ** medic de spital specialist; Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 1—1

Bluse

dela Cor. 1.50 până la Cor. 15.—.

În fasonul cel mai elegant și mai nou, cum și tot felul de **confeștiuni**, cu prețuri foarte ieftine, se capătă la

Eduard Elias, 119 2—6

Piața mică, nr. 1. — Secția textilă.

Ghete de pânză

cu tivitură înaltă de piele

și talpă dublă

recomandă

cu prețurile cele mai

ieftine

CAROL NIEDERMAIER

33 Strada Cisnădiei 33

„La pălăria roșie“.

Revânzătorilor se dă scăzământ.

4 părechi de ghete

cu 2 fl. 50 or.

prin cumpărarea de o enormă cantitate de ghete din o masă de concurs se vând pe durată scurtă cu acest preț de nimica și anume: 1 păreche de ghete pentru domni și 1 păreche pentru dame, cu șinor, piele brună, cu talpă bătută solid cu cuie. Mai departe: 1 păreche de ghete de modă pentru domni, asemenea 1 păreche pentru dame, toate 4 părechile foarte elegante, fasonul cel mai nou, solide, costă numai 5 cor. Mărimile după centimetri. Expedarea după trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Schimbarea se permite, și banii se retrimite fără amânare. 131 1—1

Cassa de export de gethe

LIBAN A. Cracovia (Krakau, Galizia), 60.

Franzbranntweinul

lui

BRÁZAY.

Cataplasme:

Să înmoaie un petec de pânză în Franzbranntwein curat de al lui Brázay, s'au se udă cu de aceasta și se pune pe partea respectivă a corpului, dacă e de lipsă se leagă chiar hermetic, dar' numai așa, ca circulația sângelui să nu fie împedecată.

100 1—2

Restaurantul Schulergarten Maurergasse nr. 1.

M. M. Kovács Gyula, restaurateur, are onoare a face cunoscut onoratului public, că el a preluat

Restaurantul Schulergarten și la deschis deja.

Vinuri bune curate, bere excelentă, mâncări gustoase, prețuri ieftine și serviciu solid și atent — este deviza mea.

Basat pe numele meu recunoscut de mai nainte, rog de sprijin numeros.

M. M. Kovács Gyula,
Restaurateur.

134 1—1

Numai încă câteva zile.

Tragere deja la 30 Iunie 1904

Loteriei reg. ung. de stat de binefacere.

Câștigul principal 1500.000 Cor.

Totalul câștigurilor 365.000 Cor.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la Direcțiunea loteriei reg. ung. în Budapesta (oficiul principal de vamă) la toate oficiile postale, de dare, de vamă și de sare, la toate gările și în cele mai multe trafici și case de schimb.

121 1—3

Direcțiunea loteriei de rente reg. ung.

Ieftin și aduce fructe bogate!

• **Pentru economi și crescători de vite.** •

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este
dresul de nutreț din **Sebeșul-săs.**
Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numeroase scrisori de recunoștință.

95 26—52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/2, chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2, chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

De vînzare.

Se află o mașină de lână de făcut caler și lup de scărmanat lângă mașină, se poate pune unde are voe, în casă, în șură, sau în grajd. A se adresa la

115 8—3

Paraschiva Stoia,
Orlat (Telsingeler).

Cărămidă vechiă

56 10—10 se află de vînzare la

architectul **Franz Salay,**
strada Turnu-roșu nr. 2-a.

Anunț.

Se caută o fată de țeran, sau de măestru, sau o femeie mai tină de îngrijitoare la o familie inteligentă, pe lângă doi copii mici, spre aplicare imediată. 118 3—3

Adresa la administrația > Foaia Poporului <

Cine iubeste

o față delicată, curată fără pistrui o piele moale mlădioasă și un teiu rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de crin

medicinal al lui 65 10—26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 băfești)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E.
Bucata cu câte 80 bani se află la:

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

GUSTAV MELTZER,

strada Cisnădiei și strada Gușteriței nr. 25.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearini,
Piața-mare.

Recunoștințe numeroase. oio

o Legături și convexiuni estinse.

„Institut de detectiv“

Sibiu — Hermannstadt — N-Szeben
Strada Gușteriței nr. 54.

Ingrijește de eruări, observații, supra-vegheri, procurare de dovezi, scrutare în afaceri delicate, cum și comisiuni de ori-ce fel. Informații despre afaceri comerciale și personale (și în abonament fără deosebire de loc, adecă atât pentru Sibiu, cât și pentru ori care loc din patrie și din străinătate.

Ranjare de cavaleri și comercianți, procurare de ipotecă, executare de convexiuni, colectare de anunțuri etc. etc. Comisiuni se pot face și sub chifre. Discreția cea mai strictă. Rezolvare momentană. Consultator în toate afacerile.

Direcțiunea institutului.

La informații se se alătură porto pentru retour. 96 6—26

• • Atelier de tinchigerie • •

Andrei Szinte

Sibiu — str. Faurilor nr. 6 — Sibiu.

În acest atelier solid și bine arangiat s'au executat toate lucrările de tinchigerie, (cruci, acoperiș etc.) pentru catedrala rom. gr-or. din Sibiu, precum și lucrările de tinchigerie pentru școala rom. gr.-or., pentru banca și edificiul judecătorei cercuale din Seliște.

Comande pentru tot felul de lucrări de tinchigerie, indeosebi scocuri, acoperișe de case, vile și biserici se execută cu cea mai mare corectitate cu prețuri foarte convenabile. 104 3—6

Pălării de paie

dela 90 bani până la 6 cor.

Apart Novități

Pălării de păslă (filz)

dela cor. 1.40 — cor. II—

forme și colorile cele mai moderne pentru domni și băieți.
Modern — Chipiu de paie pentru băieți — Modern.

Pălării și chipii pentru Baby. — Chipii diverse

— pentru domni, băiați și fete, de paie, mătășă, postav, satin etc.

Chipii de dame,

sport elegant, colori deosebite, de mătășă, rayé, luster, cheviot, postav, pique.

Pălării péroase, pentru preoții români.

à Cor. 7.— 8.— și 9.— în calitate recunoscută de cea mai bună și frumoasă.
Recunoscut cu prețurile cele mai ieftine la

Carol Niedermayer, pălărier.

125 2—2

Premiată în 1903 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1903 la expoziția economică Bistrița și premiu, medalia de argint.

33 6—26

In atențiunea binevoitoare!

Din incidentul sărbătorilor de Paști apropiate vine la vînzare de azi începînd

Berea noastră de Martie (à la Pilsner)

Atrăgînd atenția asupra acesteia, cum și asupra

Berii bock-salvator

a noastre, recunoscută de escelentă, observăm încă, că berile noastre premiate la expoziția industrială din anul trecut cu medalia de aur, se află în totdeauna proaspete dela cep, respective în butelii umplute proaspăt, aproape în toate ospetăriile, cafenelele, băcăniile și bolțițele (Greislerei).

Recomandînd încercarea berilor noastre, rămănem

Cu distinsă stimă

Prima fabrică ardeleană de bere, cu vapor a
Erezilor lui Ioan Habermann.

66 7—8

Stropitoare pentru peronospora.

Ofer cele mai bune stropitoare (șprîțe)

Cornelia și Vermorell

veritabil, cu garanță de un an, pe schimb de plătit pro 1 Noemvrie c. cum și rude de fer, fere de plug de Stirlia coase sub garanțe, sape, cu'e, lăcate și tot soiul de articli de fer, în calitate cea mai bună și cu prețurile cele mai estine.

Victor Dahinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia lângă

Fântână

107 4—10

Medalia de aur dela Expoziția științifică din București, 1903.

Enciclopedia Română
publicată din îndrăgirea și sub auspiciile
ASOCIAȚIUNII
pentru
literatură română și cultura poporului român
de
Dr. C. Diaconovich.

Cu numeroase ilustrații
și hărți.

3160 pag. 8° mare — 37.622 articole.

3 tomuri
legate luxos
K 80.—

33 fasc.
broșurate
K 70.—

Editura și tiparul
W. Krafft, Sibiu.
1903

120 2-5

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țară și esoperează
împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai
ieftine interese, și anume pe termen de 10—70
ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani.
La funcționari de stat, comitat și oraș
precum și la oficeri credit simplu și fără garanți.
La dorință servim cu informațiune,
rugând marcă pentru răspuns. 21 14—

„PECUNIA“

întreprindere de credit.
Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Senegin

contra tusei, răgușelii,
durerii de piept, ofitei,
tusei măgărești, cata-
rului, astmei, greutății de respirat, lun-
goarei și tusei sice. Vindecă sigur și
repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii
de oase, podagrei, reumatismului, rece-
lelor, durerilor de cap, dinți și nervi,
precum și scintiturilor. Cele mai îm-
betrânite boale le vindecă Prețul 1 cor.
20 fl. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de
stomach, precum lipsa de apetit, mis-
tuirea rea, catarul și aprinderea de
stomach, greața și vomarea, sgârziurile
cele mai grele. Leac sigur. Folosește
și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor.
20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent
pentru curățirea sângelui la sifilis, mor-
burile tinerețelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Închiderea scau-
nului e cauza diferitelor morhuri, precum
palpitarea de inimă, amețeli, dureri de
cap și altele. Deci cine suferă de în-
cheierea scaunului numai decât să co-
mandeze **Laxbonbons**, zacharele purgative,
plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Dameter, 48 1-5
apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellét).

Apă minerală veritabilă de Borsec, livrează depositul principal,
Sibiu, strada Urezului, nr. 41. — Telefon nr. 75.

In atențiune binevoitoare!

Subscria întreprindere are onoarea a face cunoscut, că în **strada Urezului nr. 41** (telefon nr. 75) din Sibiu a deschis un

Deposit-principal

al

Apei sale minerale de Borsec,

pentru comitatul Sibiu și acolo apa aceasta se află totdeauna umplută proaspăt.

Pentru a ușura onor. mușterii procurarea aceleia și a-i scuti de
procurarea unei ape falsificate, livrează direcțiunea în periferia orașului
Sibiu, dusă în casă, cu prețurile următoare:

1 sticlă, conținând	1/2 litră	28 bani	} împreună } cu sticla.
1 „	1 „	33 „	
1 „	1 1/2 „	35 „	

Reînapoiindu-se sticla cu 10 bani mai ieftină.

La cumpărare mai mare se face seacăment corăspunzător.

Cu deosebită stlmă

Întreprinderea băilor dela Borsec.

109 3-8

Apă minerală veritabilă de Borsec, livrează depositul principal,
Sibiu, strada Urezului nr. 41. — Telefon nr. 75.

— Lucru solid și prețul ieftin nu e avisat la —

RECLAM.

Marmură transilvană, granit svedian și industrie

— de peatră de syenit —

Gerstenbrein & Schneider

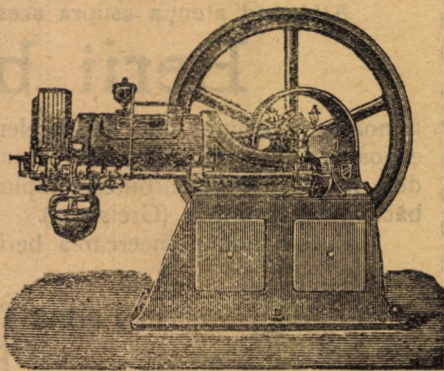
atelier de petrărie și sculptură, [deposit de monumente pentru morminte,

● ● produse proprii ● ●

In colțul stradelor Trei-Stejari și Lastenstrasse, Sibiu.

Fabrica și centrala în Cluj (Kolozsvár) Desma-utcza 21.

— Filiale: Orade, Sibiu. — 114 3-10

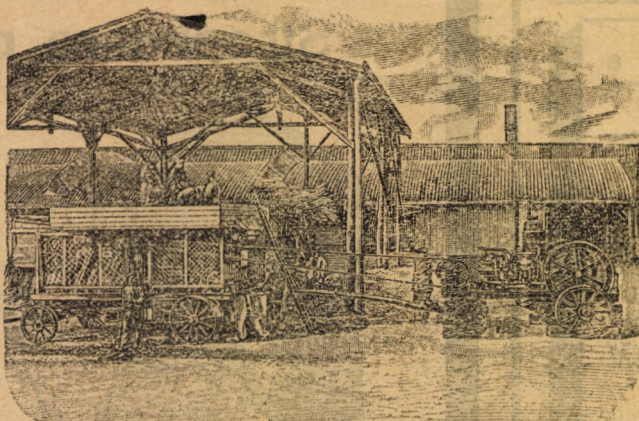
De însemnătate pentru morari și
toate celelalte ramuri de industrie!
De însemnătate pentru proprietari și economi!

Locomobile de petroliu „OTTO“

cea mai ieftină și mai bună putere motrice
pentru îmblătire.

Fără mașinist și fără pericol de foc!!

Motor Original „OTTO“ de petroliu,

renumit pentru simplitatea
sa, ieftinătatea cu care se poate
mina, minarea ușoară, sigu-
ranță folosirei.

Langen & Wolf,

fabriacă de motori de gaz,
Budapesta VI. Váci-körút
nr. 59.

Representanța pentru Ardeal:
Fabrica de mașini

Andrei Török

52 7-12 în Sibiu.

Acolo se pot vedea și motori și locomobile de sus în activitate.

Informațiuni, planuri și preliminar de prețuri se dau gratuit.